

Załącznik do Uchwały Nr XXII/216/2025
Rady Miasta Mława
z dnia 16 grudnia 2025 r.

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA MIASTA MŁAWA NA LATA 2026-2029

Spis treści

I.	Podstawa prawna.....	3
II.	Czynniki ryzyka, czynniki chroniące w środowisku dzieci i młodzieży a Uzależnienia	5
III.	ZARYS PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ - W TYM NA TERENIE MIASTA MŁAWA	10
3.3	Ludność miasta Mława, a kontekst zjawiska uzależnień i przemocy domowej, w danych jednostek organizacyjnych Miasta i Powiatu	15
3.4.	Skala uzależnień wśród mieszkańców Mławy w danych z placówek leczniczych	20
3.5.	Skala uzależnień na podstawie danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	21
	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wykroczenia popełnione z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	21
3.6.	Zagrożenia uzależnieniami w oparciu o wyniki badania wśród uczniów i dorosłych mieszkańców miasta Mława – Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wraz z czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi na terenie Miasta Mława /fragmenty	26
IV.	CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI, ZASOBY LOKALNE I REALIZATORZY PROGRAMU	34
4.1.	Zasoby lokalne umożliwiające profilaktykę uzależnień	34
4.2.	Cel główny i cele operacyjne Programu.....	34
4.3.	Realizacja i monitoring Programu	43
4.4.	Zasady finansowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na lata 2026-2029.....	43
V.	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	44
5.1.	Zadania MKRPA.....	44
5.2.	Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej Komisją.....	44

Wstęp

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na lata 2026-2029 zwany dalej Programem opracowano w oparciu m.in. o dane służb i jednostek organizacyjnych Miasta i Powiatu. Równolegle podstawą Programu jest diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wraz z czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi na terenie Miasta Mława skoncentrowana na zachowaniach ryzykownych w obszarze zagrożeń alkoholem, nikotyną, narkotykami, innymi uzależnieniami behawioralnymi, przemocą rówieśniczą, przemocą domową.

Program uwzględnia zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom w sposób zintegrowany tj. profilaktykę uzależnienia od alkoholu, innych substancji psychoaktywnych i uzależnień behawioralnych oraz przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu, reedukację szkód. Program zakłada realizację profilaktyki uniwersalnej, wskazującej i selektywnej dla całej populacji z dużym akcentem na dzieci i młodzież. W tym kontekście filarem Programu są rekomendowane przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom programy profilaktyczne oraz autorskie warsztaty prowadzone przez specjalistów.

Prowadzenie profilaktycznych warsztatów posiadających rekomendację KCPU wśród dzieci i młodzieży łączone jest z zadaniami promocji zdrowia psychicznego, wzmacnianiu pewności siebie, kształtowaniu zdrowych nawyków m.in. poprzez aktywność fizyczną, budowanie kompetencji wychowawczych, przeciwdziałanie przemocy domowej, działania edukacyjne, zajęcia opiekuńczo – wychowawcze. Do populacji osób dorosłych kierowane są zadania m.in. wspierające terapię osób uzależnionych, rehabilitację społeczną, wsparcie prawne i psychologiczne oraz edukację kadr instytucji uczestniczących w realizacji zadań, w tym przeciwdziałanie zachowaniom suicydalnym dzieci i młodzieży. Dodatkowo do całej populacji kierowane są działania propagujące Program.

Na zlecenie Miasta Mława została przeprowadzona wspomniana diagnoza, którą prowadzono od maja do września 2025 r. Diagnoza była przeprowadzona w formie on line w dwóch segmentach grup: *wśród dorosłych mieszkańców miasta Mława oraz dodatkowo bezpośrednio na próbie co najmniej 150 dorosłych mieszkańców, jak i w środowisku szkolnym wśród uczniów*. Po przeprowadzeniu badania ankietowego w klasach IV-VIII jego wyniki znalazły odzwierciedlenie w przyjmowanym szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym, co jest wymagane § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020 poz. 1449).

Podsumowując opracowanie Programu oparte zostało na diagnozie, danych statystycznych instytucji i jednostek z terenu miasta, które zawarte są w niniejszym dokumencie oraz na doświadczeniach współrealizatorów Programu z ostatnich dwóch lat, m.in. instytucji kultury, sportu, organizacji pozarządowych, szkół prowadzonych przez Miasto Mława. Punktem wyjścia dla kierunku przyjętego w Programie i jego zadaniach jest opinia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie.

I. Podstawa prawna

Podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego jest Narodowy Program Zdrowia, zwany dalej NPZ, którego podstawą jest ustawa o zdrowiu publicznym (Dz.U. 2025 r. poz. 340). Celem strategicznym NPZ podjętym na lata 2021-2025, (poz. 642 Rozporządzenie rady ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025) jest zwiększenie liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenie społecznych nierówności w zdrowiu.

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o zdrowiu publicznym z 11 września 2015 r., który zobowiązuje do monitorowania realizacji programu, poprzez sprawozdawczość zadań i weryfikację realizacji zakładanych celów, NPZ na lata 2021-2025 zostanie przedłużony do 2026r., ze względu na kontynuację dotychczasowych działań profilaktycznych i edukacyjnych. Forma realizacji NPZ na kolejny rok wynika z projektu rozporządzenia Rady Ministrów (RD 244), planowanego do przyjęcia przez Radę Ministrów w IV kwartale 2025 r.

„Celem projektu rozporządzenia jest przedłużenie programu o kolejny rok – do końca 2026r. Resort uzasadnia tę decyzję potrzebą zachowania ciągłości działań w zakresie zdrowia publicznego i uniknięcia przerwy w realizacji długofalowych zadań. Według Ministerstwa Zdrowia większość zadań w tych obszarach wymaga kontynuacji w niezmienionej formie. Dlatego resort uznał, że wystarczające będzie znowelizowanie istniejącego programu, zamiast opracowywania nowego dokumentu strategicznego.”¹

Natomiast zadania realizowane przez Miasto Mława dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, należą do zadań własnych gminy i stanowią część z pięciu celów operacyjnych NPZ, to jest CEL II Profilaktyka uzależnień wraz wpływami celu III Promocja zdrowia psychicznego.

Bezpośredni obowiązek opracowania i podjęcia programu nakłada na jednostkę samorządu ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), art. 4¹ ust. 2. Program stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Mława na lata 2021-2025, przyjętej uchwałą Nr XXVII/384/2021 Rady Miasta Mława z dnia 18 maja 2021 r.

Inne akty prawne mające znaczenia dla przygotowania Programu:

- 1) Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz.U.2025 r. poz. 340).
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939).
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673);
- 4) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2024 r. poz. 917).
- 5) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 o systemie rodziny i wspieraniu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49);
- 6) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2033 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338).
- 7) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153)
- 8) Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2020, poz. 1449).

Program skorelowany jest z następującymi dokumentami:

- 1) Uchwała Nr XXVII/384/2021 Rady Miasta Mława z dnia 18 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Mława na lata 2021 – 2025;
- 2) Uchwała Nr XXI/208/2025 Rady Miasta Mława z dnia 28 listopada 2025 r w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Mława z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2026.

¹ <https://serwiszoz.pl/aktualnosci-prawne/narodowy-program-zdrowia-przedluzony-do-2026-roku-nowe-zadania-i-priorytety-zdrowia-publicznego-9227.html/wersja/1>

II. Czynniki ryzyka, czynniki chroniące w środowisku dzieci i młodzieży a Uzależnienia

Rozwój dzieci w wieku szkolnym jest złożonym procesem, na który wpływa wiele różnorodnych czynników. Szkoła podstawowa odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu nie tylko wiedzy i umiejętności, ale także w rozwoju emocjonalnym, społecznym i fizycznym uczniów. Obecnie dzieci i młodzież charakteryzuje zwiększona skłonność do podejmowania działań ryzykownych, czyli takich, które mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne jednostki oraz na jej środowisko społeczne.

„Kształtowanie właściwych nawyków jest szczególnie istotne w okresie dzieciństwa i dorastania, gdyż wówczas formują się wzorce zachowań, które bezpośrednio wpływają na zdrowie w późniejszych latach życia. Zachowania ryzykowne zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych konsekwencji psychologicznych, społecznych i zdrowotnych, co prowadzi do zaburzenia prawidłowego rozwoju. Badania dotyczące dzieci i młodzieży jednoznacznie wskazują, że jest to grupa wiekowa najbardziej podatna na podejmowanie zachowań ryzykownych dla zdrowia oraz wykazująca niedobory w zakresie promowania zdrowych nawyków.”²

„Do powszechnych zachowań ryzykownych młodzieży zalicza się spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków, dopalaczy, leków w celu odurzenia, kradzieże oraz inne mniejsze wykroczenia, jak również stosowanie przemocy wobec rówieśników. Niemniej jednak, wraz z postępem cywilizacyjnym i technologicznym, zachowania te ulegają zmianom – przykładami nowych form ryzyka są: używanie e-papierosów, uzależnienia behawioralne oraz cyberprzemoc”³.

Podsumowując, na podstawie wykonanej dla Miasta Mława diagnozy czynniki chroniące i czynniki ryzyka występujące powszechnie, jak i wśród dzieci i młodzieży szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Mława, zostały przeanalizowane i stały się podstawą do określenia zadań przyjętych w niniejszym programie.

Rekomendacje płynące z diagnozy celują w minimalizowanie negatywnych wpływów czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących. (...) identyfikacja i analiza **czynników ryzyka** oraz **czynników chroniących** stają się nieodzownymi elementami skutecznego wsparcia edukacyjnego i opieki nad uczniami⁴.

Niektóre cechy jednostki i jej środowiska sprzyjają powstawaniu zachowań ryzykownych, inne natomiast je hamują. W profilaktyce określa się je jako czynniki ryzyka i czynniki chroniące. Liczne badania pokazują, że to czy i w jakim stopniu młody człowiek będzie narażony na ryzyko uzależnienia jest rezultatem oddziaływania bardzo złożonego kompleksu czynników: genetycznych, biologicznych, psychologicznych, społecznych, warunków ekonomicznych, a także rozmaitych sytuacji i wydarzeń życiowych.

„Do chwili obecnej zidentyfikowano kilkadziesiąt czynników ryzyka i czynników chroniących, które następnie skategoryzowano w kilka grup(...)”⁵

² Dzielska, A., Kowalewska, A., Zachowania ryzykowne młodzieży – współczesne podejście do problemu, Studia BAS, 2(38) 2014, s. 141–170

³ Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Dzieci się liczą 2022. Raport o zagrożeniach bezpieczeństwa i rozwoju dzieci w Polsce, s. 180-197

⁴ Instytut Profilaktyki Zintegrowanej, Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej. Mapa czynników ryzyka i chroniących młodzież przed zachowaniami ryzykownymi – raport I z badań NPZ.XI_17.2017, Warszawa, 2017

⁵ <https://madraochrona.pl/strefa-specjalisty/czynniki-ryzyka-i-czynniki-chroniace/> pobrano listopad 2023

Szereg czynników ryzyka, wg. wykonanej dla Miasta Mława Diagnozy, mogący prowadzić do negatywnych skutków, takich jak obniżenie poczucia bezpieczeństwa, problemy z motywacją, izolacja społeczna czy trudności w nauce, a w konsekwencji również do rozwoju uzależnień lub zachowań suicydalnych.

„Zrozumienie tych zależności jest kluczowe w tworzeniu skutecznych programów wsparcia dla uczniów i ich rodzin.

Główny obszar problemowy	Czynnik ryzyka	Oddziaływanie
Środowisko rodzinne	Konflikty rodzinne	Brak poczucia bezpieczeństwa, rozwój problemów emocjonalnych
	Brak wsparcia rodzicielskiego w edukację i życie dziecka	Negatywny wpływ na motywację uczniów i osiągnięcia, uzależnienia
	Niski poziom wiedzy rodziców na temat uzależnień	Brak świadomości o objawach uzależnień, ograniczona wiedza na temat sposobów wsparcia oraz istniejących zasobów/miejsc świadczących pomoc
	Brak stabilności mieszkaniowej	Obniżenie poziomu bezpieczeństwa oraz problemy z nawiązywaniem relacji rówieśniczych
Środowisko szkolne	Występowanie przemocy rówieśniczej	Izolacja społeczna, obniżenie wyników w nauce, generowanie sytuacji konfliktowych, wpływających na poziom bezpieczeństwa
	Brak wsparcia edukacyjnego	Pogłębienie trudności z nauką, które mogą wpływać na pozostałe aspekty życia codziennego ucznia, w tym m.in. izolacja społeczna, uzależnienia
	Negatywne relacje z nauczycielami	Obniżenie motywacji do nauki, niekorzystne wyniki

		w nauce, trudności z adaptacją w środowisku szkolnym
	Presja szkolna	Nadmierne wymagania, stres związany z ocenami i egzaminami
Problemy emocjonalne	Niska samoocena	Brak wiary we własne możliwości i unikanie wyzwań edukacyjnych
Styl życia	Brak aktywności fizycznej	Negatywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne
	Złe nawyki żywieniowe	Powstawanie problemów zdrowotnych, oddziałujących na koncentrację i energię w nauce
	Nadmierne korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu	Rozwój uzależnień behawioralnych, obniżenie wyników w nauce, problemy zdrowotne
Problemy rówieśnicze	Presja społeczna, przebywanie wśród uczniów wykazujących zachowania ryzykowne	Promowanie oraz przejmowanie negatywnych wzorców, generowanie problemów zdrowotnych i emocjonalnych, obniżenie wyników w nauce
	Dyskryminacja i nietolerancja	Problemy emocjonalne, izolacja społeczna, przejawianie zachowań ryzykownych ⁶

Czynniki chroniące natomiast, mogą odgrywać kluczową rolę w rozwoju młodych ludzi oraz zapobieganiu problemom uzależnień, będących wynikiem problemów emocjonalnych, społecznych i edukacyjnych.

„W przeciwieństwie do czynników ryzyka, które zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia trudności, czynniki ochronne wzmacniają uczniów, pomagają im radzić sobie w trudnych sytuacjach oraz wspierają ich prawidłowy rozwój. (...) Zrozumienie tych czynników jest kluczowe w budowaniu skutecznych programów wsparcia i profilaktyki.

⁶ Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wraz z czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi na terenie Miasta Mława” wykonana na zlecenie Miasta Mława przez firmę Centrum Profilaktyki i Reeducacji „ATELIER”ul. Krasickiego 27/1, 30-513 Kraków

Główny obszar problemowy	Czynnik chroniący	Oddziaływanie
Środowisko rodzinne	Silna więź emocjonalna z rodzicami	Poczucie wsparcia w różnych sytuacjach życiowych, w tym problemowych
	Poczucie bezpieczeństwa w domu	Zapewnienie wsparcia emocjonalnego, wczesne wykrywanie problemów
	Łatwość komunikacji w rodzinie	Budowa bezpiecznej przestrzeni dzięki możliwości swobodnego wyrażania swoich uczuć i myśli, identyfikacja sytuacji problemowych, wzmacnianie umiejętności społecznych
	Dobre relacje z rodzeństwem	Zapewnienie bezpiecznej przestrzeni emocjonalnej, budowanie relacji interpersonalnych, wsparcie edukacyjne, inspiracja do osiągnięcia celów
	Zaangażowanie rodziców w edukację dziecka	Wsparcie w osiągnięciu dobrych wyników w nauce
Środowisko szkolne	Poczucie przynależności do grupy	Wzmocnienie samooceny uczniów, poczucie wsparcia w sytuacjach problemowych, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych
	Szeroka oferta zajęć dodatkowych	Rozwój pasji i zainteresowań, integracja z innymi uczniami
	Dobre relacje z kadrą nauczycielską	Wysoki poziom bezpieczeństwa w szkole, wpływ na motywację i osiągnięcia uczniów

	Dostęp do psychologa/pedagoga szkolnego	Zapewnienie odpowiedniego wsparcia psychologicznego i emocjonalnego ucznia
	Indywidualny sposób podejścia do potrzeb ucznia	Skuteczne przyswajanie wiedzy
	Wysoki poziom bezpieczeństwa w szkole	Ograniczenie występowania zachowań ryzykownych, wspieranie zdrowia psychicznego i emocjonalnego ucznia
	Motywacja do nauki i osiągania dobrych wyników	Przekonanie, że dobre wyniki w nauce będą pomocne w osiągnięciu celów życiowych
	Wysoki poziom empatii wśród uczniów, promowanie kultury wzajemnego szacunku i tolerancji	Tworzenie wspierającej, inkluzywnej i bezpiecznej atmosfery w szkołach, promowanie pozytywnych wartości i postaw, ograniczenie problemu przemocy rówieśniczej
	Dostęp do zasobów edukacyjnych	Podnoszenie umiejętności i poziomu wiedzy ucznia, efektywny proces nauki
Wartości indywidualne, umiejętności adaptacyjne	Rozwój zainteresowań i pasji	Wzrost motywacji do nauki, rozwój umiejętności pracy zespołowej, komunikacji, rozwój alternatywnych form spędzania czasu, pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne
	Odporność na stres	Umiejętność radzenia sobie w sytuacjach problemowych
	Poczucie własnej wartości	Pozytywne postrzeganie swojej osoby, wiara we własne możliwości

	Udział w wydarzeniach społecznych i kulturalnych	Budowanie więzi społeczne i poczucia przynależności
Znajomość zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi oraz promocja zdrowego stylu życia	Wysoka świadomość uczniów dotyczących zagrożeń	Znajomość konsekwencji zachowań ryzykownych, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne czyny
	Rozpowszechnianie informacji o dostępnych miejscach pomocy i wsparcia	Świadomość na temat możliwych źródeł wsparcia w razie wystąpienia sytuacji problemowych
	Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa w sieci	Wzrost bezpieczeństwa uczniów, ograniczenie występowania problemu cyberprzemocy." ⁷

III. ZARYS PROBLEMATYKI UZALEŻNIEŃ - W TYM NA TERENIE MIASTA MŁAWA

3.1. Młodzież a uzależnienia w liczbach, w kraju i na Mazowszu

„Uzależnienie, rozumiane w szerokim pojęciu, obejmuje uzależnienie od różnych substancji psychoaktywnych, jak i uzależnienia behawioralne (od gier, natrętnych zakupów, pracy, Internetu itd.). Uzależnienie można określić jako nawracające zaburzenie obejmujące procesy psychiczne, ale również często wegetatywne i somatyczne.

W zależności od rodzaju substancji psychoaktywnej można wyróżnić różne rodzaje uzależnień, takie jak alkoholizm, narkomania, nikotynizm.

- Alkoholizm – według WHO to „wszelki sposób picia, który wykracza poza miarę tradycyjnego i zwyczajowego spożycia albo poza ramy obyczajowego, przyjętego w całej społeczności, picia towarzyskiego bez względu na czynniki, które do tego prowadzą” .
- Narkomania – według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: „stałe lub okresowe używanie w celach innych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich”
- Nikotynizm – jest zjawiskiem, które polega na regularnym zażywaniu tytoniu, w skład którego wchodzi nikotyna – silna trucizna oraz szereg innych substancji, które wykazują negatywny wpływ na nasz organizm. Nikotynizm jest uzależnieniem fizycznym i psychicznym. Został szczegółowo opisany w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD 10.”⁸

⁷ Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wraz z czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi na terenie Miasta Mława” wykonana na zlecenie Miasta Mława przez firmę Centrum Profilaktyki i Reeducacji „ATELIER”ul. Krasickiego 27/1, 30-513 Kraków

⁸ Diagnoza problemów społecznych na terenie Miasta Mława (...) 2023; www.diagnoza-spoeczna.pl, telefon: 795 721 212, mail: info@diagnoza-spoeczna.pl, Rynek Główny 28, 31-010 Kraków

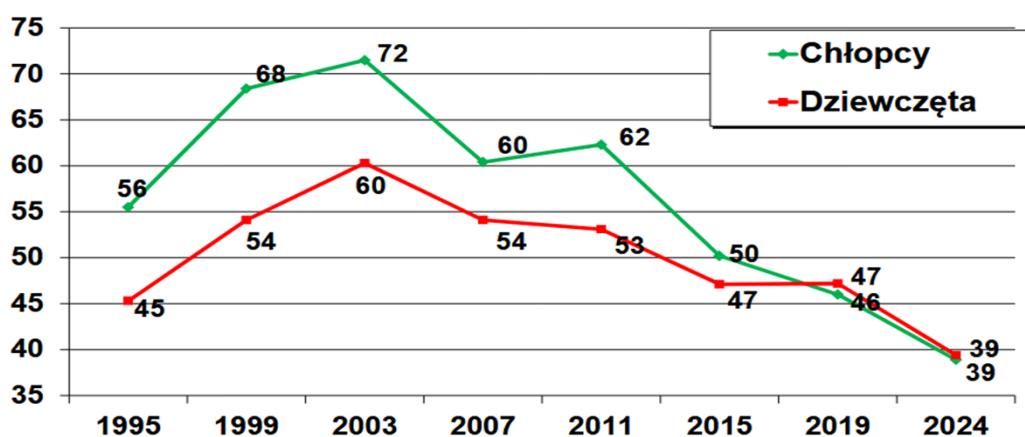
Drugą grupą uzależnień są uzależnienia behawioralne. „To pewne zachowania (np. hazard, korzystanie z Internetu, pracowanie, uprawianie ćwiczeń) nad którymi tracimy kontrolę. W konsekwencji zamiast przynosić nam przyjemność, stają się problemami. Diagnostyka uzależnień behawioralnych obejmuje sześć kryteriów:

- zaabsorbowanie poznawcze i behawioralne danym zachowaniem;
- modyfikacja nastroju (angażowanie się w dane zachowanie na skutek nieradzenia sobie z negatywnymi emocjami, stresem lub z powodu dobrego nastroju);
- wzrastająca tolerancja na działanie danego zachowania;
- obecność symptomów odstawiennych (głównie psychologicznych);
- konflikt na każdym wymiarze funkcjonowania (rodzina, praca, hobby);
- nawrót.”⁹

Podczas Konferencji „Mazowsze bez uzależnień – wspólna odpowiedzialność, realne działania”, w dniach 14-15.10.2025 r. mgr Janusz Sierosławski, prowadzący „Pracownię Badań i Inicjatyw Społecznych”, przedstawił wiele danych statystycznych w zakresie rozpowszechnienia zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży. Oto kilka z nich.

**1. „Rozpowszechnienie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży - alkohol
UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ POLSKĄ MŁODZIEŻ, ESPAD 2024,**

Odsetki uczniów w wieku 15-16 lat, którzy pili napoje alkoholowe w czasie ostatnich 30 dni, wg płci:

Janusz Sierosławski, Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych

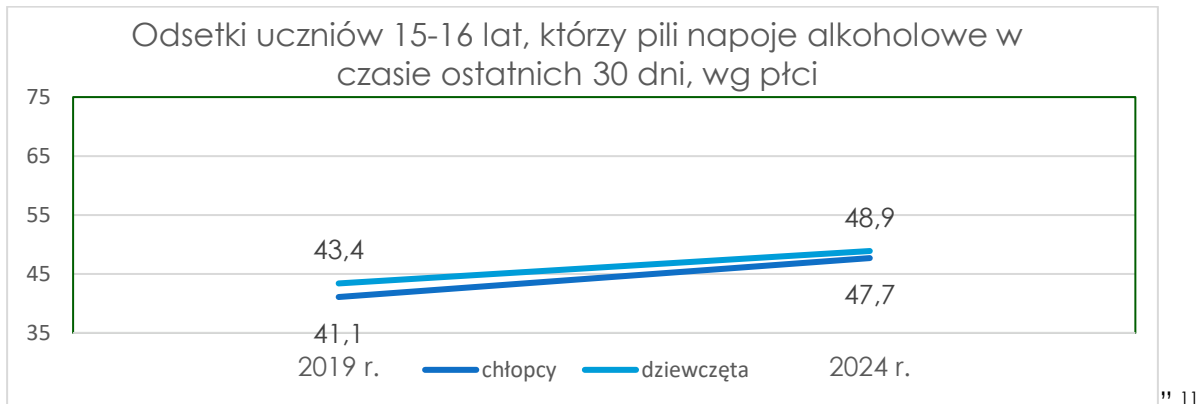
¹⁰

⁹ Diagnoza problemów społecznych na terenie Miasta Mława (...) 2023; www.diaagnoza-spoleczna.pl,

¹⁰Prezentacja Janusza Sierosławskiego, Janusz Sierosławski Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych, podczas Konferencji „Mazowsze bez uzależnień – wspólna odpowiedzialność, realne działania”, w dniach 14-15.10.2025 r.

2. „Rozpowszechnienie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży – alkohol
MAZOWIECKIE

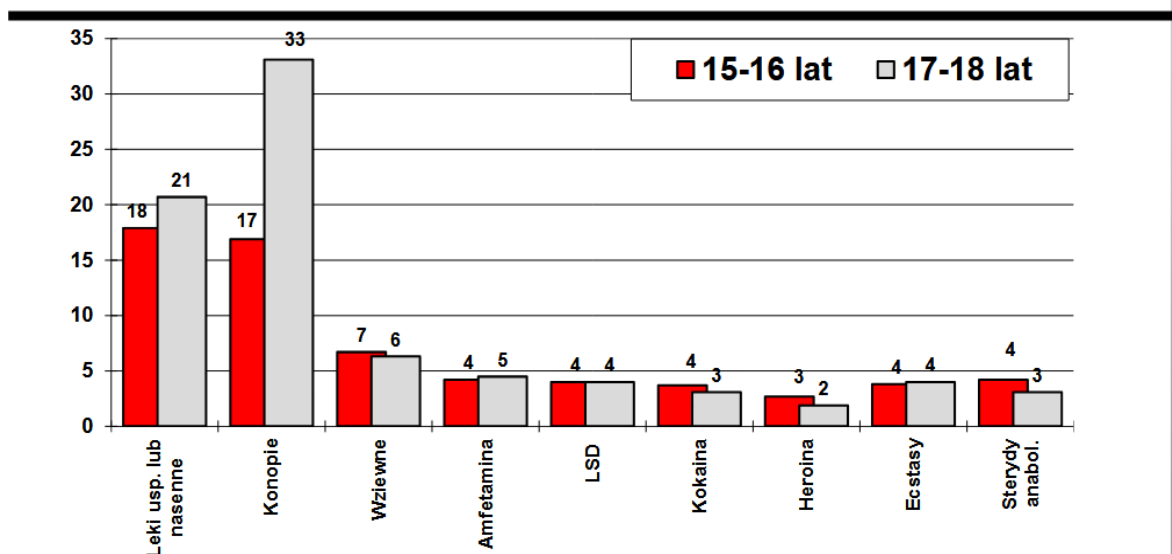
Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z badań ankietowych przeprowadzonych w województwie mazowieckim w 2024 r.

3. „Rozpowszechnienie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży – narkotyki
POLSKA

UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ POLSKĄ MŁODZIEŻ , ESPAD 2024

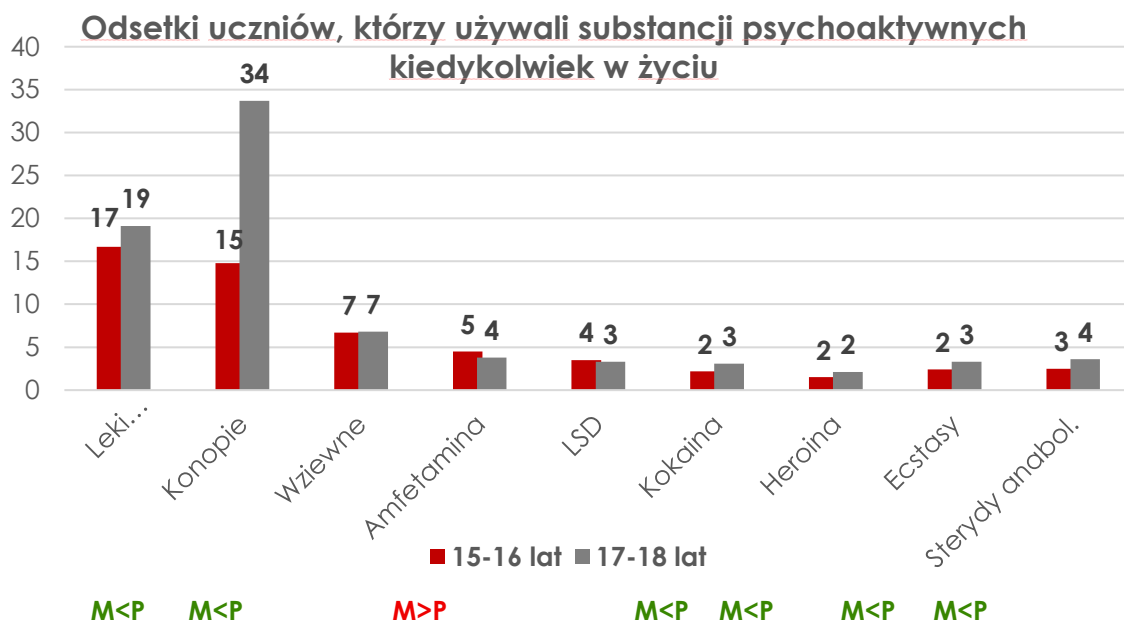
Odsetki uczniów, którzy używali poszczególnych substancji, chociaż raz, w swoim życiu

¹¹ Janusz Sierostawski, „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2019 r.” Prezentacja Janusza Sierostawskiego: UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ POLSKĄ MŁODZIEŻ , ESPAD 2024, Janusz Sierostawski Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych, podczas Konferencji „Mazowsze bez uzależnień – wspólna odpowiedzialność, realne działania”, w dniach 14-15.10.2025 r.

¹² Prezentacja Janusza Sierostawskiego: UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ POLSKĄ MŁODZIEŻ , ESPAD 2024, Janusz Sierostawski Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych, podczas Konferencji „Mazowsze bez uzależnień – wspólna odpowiedzialność, realne działania”, w dniach 14-15.10.2025 r.

4. „Rozpowszechnienie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży – narkotyki
MAZOWIECKIE

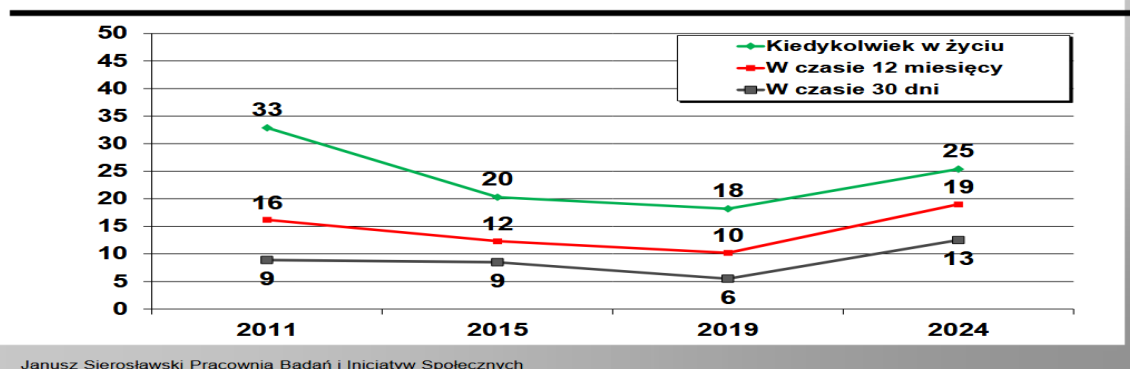

"13

3.2. Zarys problematyki uzależnień behawioralnych

1. „Rozpowszechnienie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży – hazard POLSKA

Odsetki uczniów w wieku 15-16 lat, którzy grali w gry hazardowe:

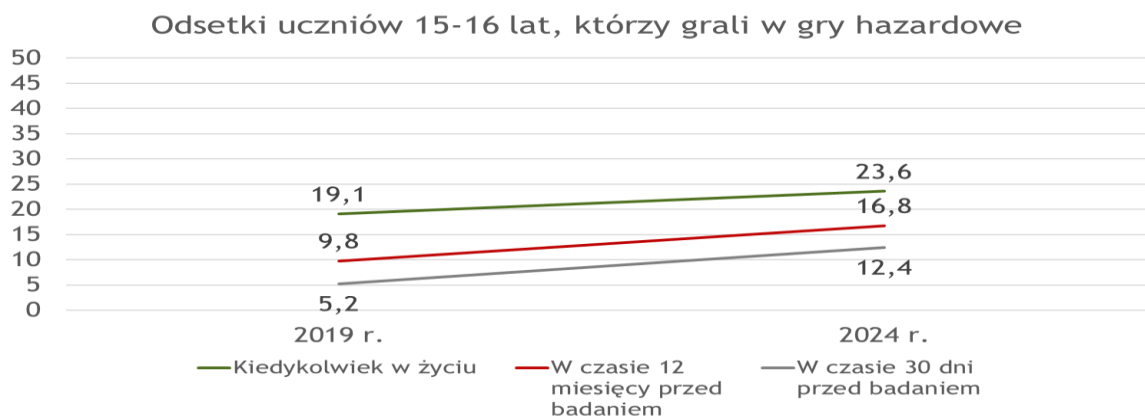

14

¹³ Prezentacja Janusza Sierosławskiego: UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ POLSKĄ MŁODZIEŻ, ESPAD 2024, Janusz Sierosławski Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych, podczas Konferencji „Mazowsze bez uzależnień – wspólna odpowiedzialność, realne działania”, w dniach 14-15.10.2025 r.

¹⁴ Prezentacja Janusza Sierosławskiego: UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ POLSKĄ MŁODZIEŻ, ESPAD 2024, Janusz Sierosławski Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych, podczas Konferencji „Mazowsze bez uzależnień – wspólna odpowiedzialność, realne działania”, w dniach 14-15.10.2025 r.

2. „Rozpowszechnienie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży – hazard **MAZOWIECKIE**”¹⁵

Uzależnienia behawioralne to najczęściej zaburzenia w obszarze różnych form hazardu oraz zaburzenia związane z technologiami, problemowe zaangażowanie w pracę, problemowe kupowanie, itp. Wg II celu operacyjnego NPZ, od 2022 roku przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym znajduje się w zasięgu działań profilaktycznych. Zgodnie z art. 41 ust.1 pkt 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) ustawy o wychowaniu w trzeźwości (...) wraz z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, należą do zadań własnych gmin.

„Hazard, oprócz konsekwencji dla kieszeni grającego (wygranych i przegranych), niesie za sobą ryzyko poważnych zaburzeń psychicznych, które 10 Rewizja Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób (ICD 10) określa jako hazard patologiczny. Mimo wyraźnej poprawy leczenia patologicznego hazardu jest jeszcze w Polsce słabo rozwinięte, a dostępność nowoczesnych, wyspecjalizowanych form leczenia – zbyt mała. W latach 2008–2010 liczba leczonych wzrosła prawie trzykrotnie, co było przede wszystkim wynikiem pojawienia się oferty terapeutycznej w ramach systemu leczenia uzależnień a nie rezultatem wzrostu rozpowszechnienia zjawiska. W roku 2023, aktualnie mamy poziom porównywalny z sprzed pandemii. Liczba leczonych z rozpoznaniem „hazard patologiczny” jest na pewno o wiele mniejsza niż rzeczywista liczba osób dotkniętych tym problemem.

Podobnie jak w przypadku innych uzależnień, ludzie szukają pomocy medycznej w ostateczności, żeby uniknąć stygmatyzacji związanej z podjęciem leczenia” .

„Rozpowszechnienie hazardu w populacji dorosłych jest stosunkowo niewielkie i wynosi niecałe 50 tys. dorosłych w naszym kraju ta liczba może wahać się od 36 do 61 tysięcy (Wieczorek, Dąbrowska 2021).”

„Oddanie się jakiejś czynności (np. hobby), która sprawia dziecku przyjemność, powoduje, że(...)odczuwa ono z tego powodu naturalną radość(...). Wykonując ją, ma możliwość sprawowania nad nią kontroli. Kiedy ta sama ulubiona czynność przeradza się w uzależnienie, (...) przestaje być sama w sobie źródłem naturalnej radości, ale stanowi formę ucieczki przed negatywnymi emocjami, takimi jak: stres, lęk, niepokój, przynębienie, poczucie pustki i beznadziejności. Nie odczuwa też satysfakcji, raczej szybko przemijającą euforię (...).”

„Przeprowadzone analizy statystyczne dowodzą, że skłonność do problemowego zaangażowania w pracę wykazuje istotny związek z podatnością na inne uzależnienia behawioralne. Tak jak w poprzednich badaniach jest to szczególnie widoczne w przypadku problemowego kupowania.” „Również wystąpienie zagrożenia problemowym używaniem

¹⁵ Prezentacja Janusza Sierostawskiego: UŻYWANIE SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ POLSKĄ MŁODZIEŻ, ESPAD 2024, Janusz Sierostawski Pracownia Badań i Inicjatyw Społecznych, podczas Konferencji „Mazowsze bez uzależnień – wspólna odpowiedzialność, realne działania”, w dniach 14-15.10.2025 r.

internetu jest znacznie bardziej prawdopodobne wśród osób problemowo zaangażowanych w pracę niż wśród pozostałych badanych."

„Według oceny społecznej, spośród zaburzeń behawioralnych największy potencjał uzależniający ma – hazard (7,58). Wartości średnich pokazują, że w odbiorze społecznym stanowi on zagrożenie porównywalne bardziej z uzależnieniem od nikotyny niż z innymi zaburzeniami o charakterze behawioralnym. Spośród badanych zachowań jako najmniej niebezpieczne postrzegane jest uzależnienie od zakupów (5,41)."

Profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym zanim one wystąpią. Profilaktyka uzależnień polega na:

- a) eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka np. używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych, bądź czynności
- b) lub ich osłabianiu/kompensowaniu poprzez wzmacnianie czynników chroniących.

Środowisko jest bardzo istotnym spektrum profilaktyki. „Do tanga trzeba... trojga. Trudno jest pomagać osobie – uregulować jej relację z danym zachowaniem – jeśli będzie musiała przetrwać w środowisku, które robi wszystko, aby ta relacja prowadziła do uzależnienia. Pierwszym krokiem do uniwersalnej, populacyjnej prewencji uzależnień jest rozpoczęcie rozmowy o nich, rozpowszechnianie informacji o tym, czym uzależnienia rzeczywiście są, co wpływa na ich rozwój i utrzymywanie się”.

Niniejszy Program kształtuje sposób na prowadzenie zintegrowanej profilaktycznej działalności w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, uzależnień behawioralnych i przeciwdziałaniu przemocy domowej.

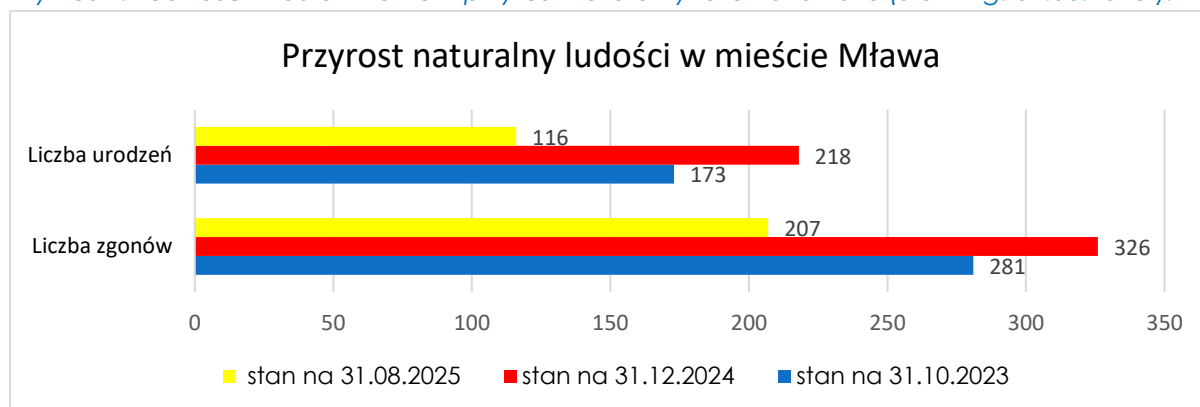
3.3 Ludność miasta Mława, a kontekst zjawiska uzależnień i przemocy domowej, w danych jednostek organizacyjnych Miasta i Powiatu

Miasto Mława, położone w północnej części województwa mazowieckiego w odległości 130 km od aglomeracji Warszawy, przy drodze ekspresowej S7.

W ślad za danymi z Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Mława wg. stanu na 31.08.2025 r.: Mława ma 28 761 mieszkańców, w tym: 13557 mężczyzn i 15204 kobiet (zameldowanych na pobyt stały). Przyrost naturalny wyniósł: - 91 osób. (Liczba zgonów: 207, liczba urodzeń: 116).

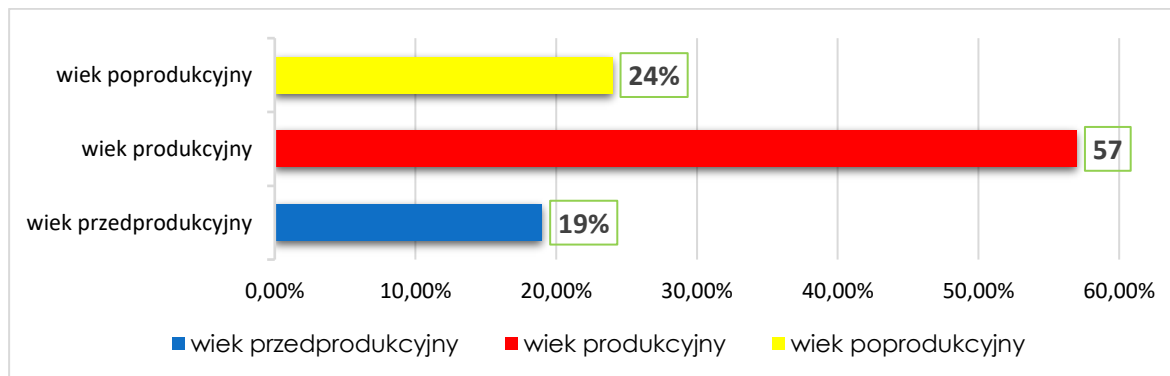
Wydział Organizacyjny i Spraw Obywatelskich

Wykres 1. Ludność Miasta Mława – przyrost naturalny lata 2023-2025 (stan wg. 31.08.2025r).

Dla porównania w roku 2024 r., (stan na 31.12.2024 r.) przyrost naturalny wyniósł: -108 osób. W roku 2023 przyrost naturalny również wyniósł: -108, jednak ze stanem na 30.09.2023 r. Wówczas mieliśmy o 1,35 % mieszkańców więcej, w tym 13747 mężczyzn i 15407 kobiet.

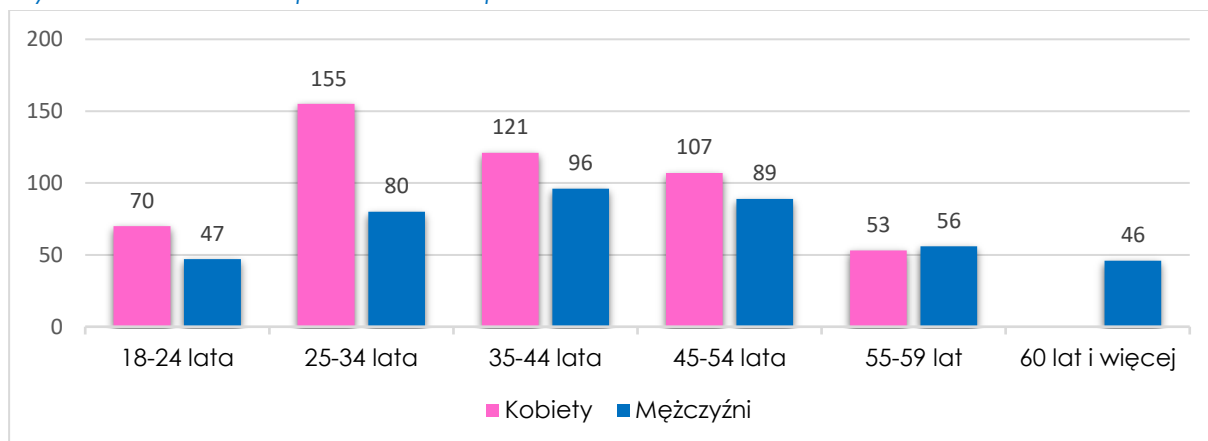
Wykres 2. Ludność Miasta Mława w rozbiciu na ekonomiczne grupy wiekowe na dzień 31.08.2025 r.

Liczba mieszkańców miasta wg. stanu na 31.08.2025 r., w podziale na płeć, wskazuje że kobiety stanowią blisko 53 % ogółu zameldowanych mieszkańców miasta. Dominującą grupę ludności stanowią osoby w wieku produkcyjnym: 16 419 osób.

Powiatowy Urząd Pracy w Mławie

Wykres 3. Bezrobotni z podziałem na płeć i wiek- 31.08.2025 rok.

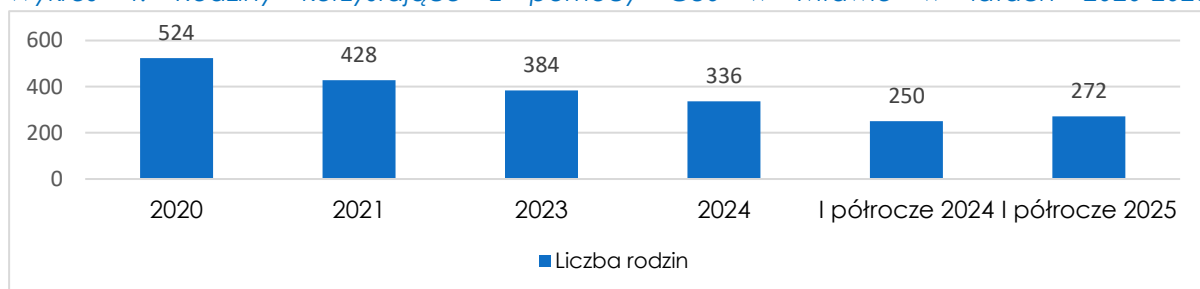
Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie na dzień 31.08.2025 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych na terenie miasta Mława to 920 osób (w tym 506 kobiet /55%/, /w 2024 r. 51,25 %/). Bezrobocie w 2025 r. w porównaniu z 2024 r. wzrosło o 120 osób.

Natomiast bezrobocie w roku 2024 w porównaniu z rokiem 2023 wzrosło o 52 osoby.

Stopa bezrobocia w powiecie mławskim – 6,8 %. Wzrost o 0,8% w stosunku do roku 2024r., a pomiędzy rokiem 2023 w stosunku do 2024 to 0,1 % .

Centrum Usług Społecznych w Mławie

Wykres 4. Rodziny korzystające z pomocy CUS w Mławie w latach 2020-2025.

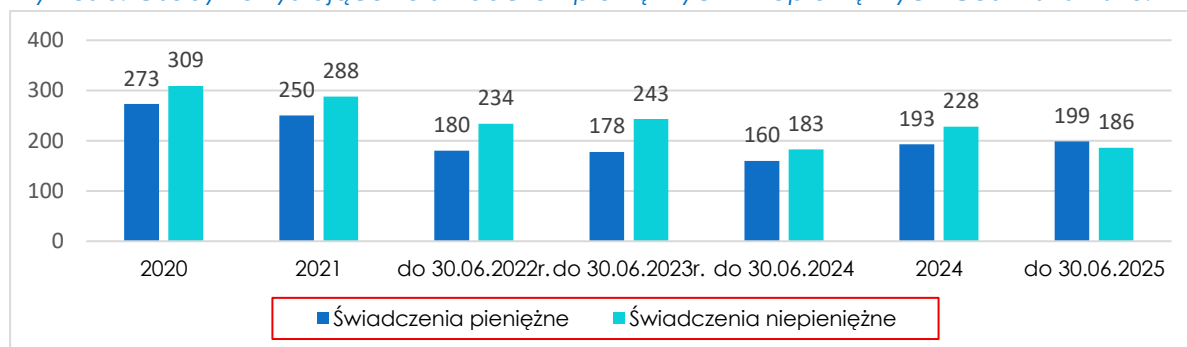

Według danych Centrum Usług Społecznych w Mławie z pomocy społecznej od roku 2020 do I półrocza roku 2025, systematycznie spada liczba rodzin korzystających z pomocy.

W tym czasie po uwzględnieniu kryterium dochodowego oraz powodów trudnej sytuacji życiowej zawartych w ustawie o pomocy społecznej, najczęstszymi powodami do objęcia wsparciem były:

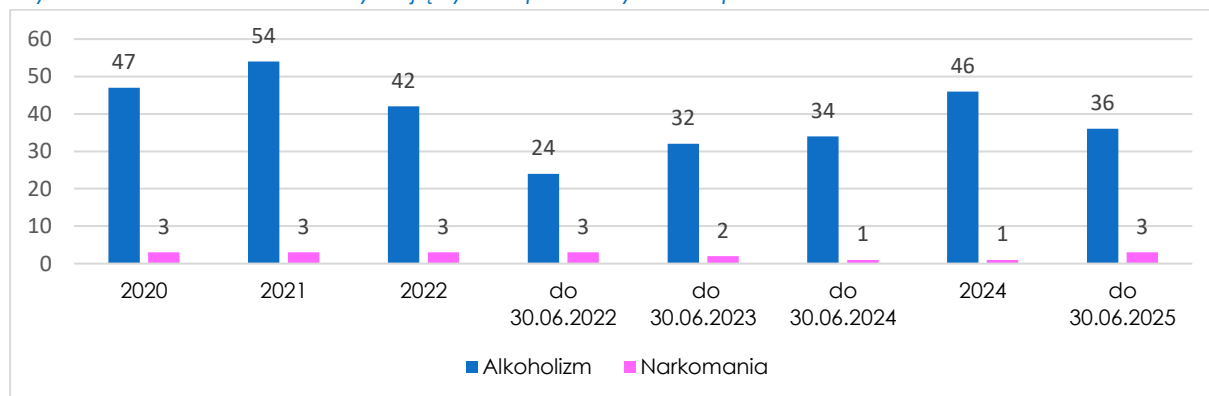
- a) długotrwała lub ciężka choroba,
- b) niepełnosprawności,
- c) bezrobocie.

Wykres 5. Osoby korzystające ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych CUS 2020-2025.

Liczba rodzin korzystających zarówno ze świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, zasiłki okresowe, zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe) i ze świadczeń niepieniężnych (praca socjalna, posiłek, składki na ubezpieczenie zdrowotne, schronienie, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, poradnictwo specjalistyczne, sprawienie pogrzebu) jest na przestrzeni 5 lat fluktuacyjna, z tendencją w dół.

Wykres 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy CUS z powodu uzależnień 2020-2025.

Dane w tabeli pokazują, że w latach 2020-2025 liczba rodzin korzystających z pomocy CUS z powodu uzależnień jest wahająca się, z tendencją do niewielkiego wzrostu w ostatnim roku.

Pracownicy socjalni CUS, asystenci rodzin często spotykają się z problemem uzależnień lub obniżonego nastroju (depresji) wśród swoich podopiecznych.

- a) Rodziny przypadające na asystenta z uzależnieniami, innymi problemami zdrowia psychicznego w stosunku do innych rodzin – to 39 rodzin.

b) Liczba rodzin spośród wyżej wymienionych wskazanych przez asystentów lub pracowników pomocy społecznej do podjęcia leczenia odwykowego bądź szukania profesjonalnej pomocy – 24 rodziny

c) Liczba rodzin, które wśród rodzin skierowanych podjęło leczenie lub skorzystało z wizyty u profesjonalisty – 14 rodzin

Przemoc to jeden z problemów społecznych, których coraz bardziej staje się widoczny w polskiej rzeczywistości społecznej. Nie jest to nowy problem, jednak jego eskalacja zatacza coraz szersze kręgi w świecie współczesnym, przyjmując nowe formy i powodując coraz szersze, tragiczne skutki.

Przeciwdziałanie przemocy domowej

Przemoc – to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw drugiej osobie. Narusza prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i szkody. Może przyjmować różne formy: Przemoc fizyczna, Przemoc psychiczna, Zaniedbanie, Przemoc ekonomiczna, Przemoc seksualna, Przemoc rówieśnicza

Przeciwdziałanie przemocy domowej to jeden z elementów, który na podstawie art.4¹ ust. 1 punkt 2, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi powinien być realizowany w oparciu o przyjętą uchwałą Rady Miasta Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

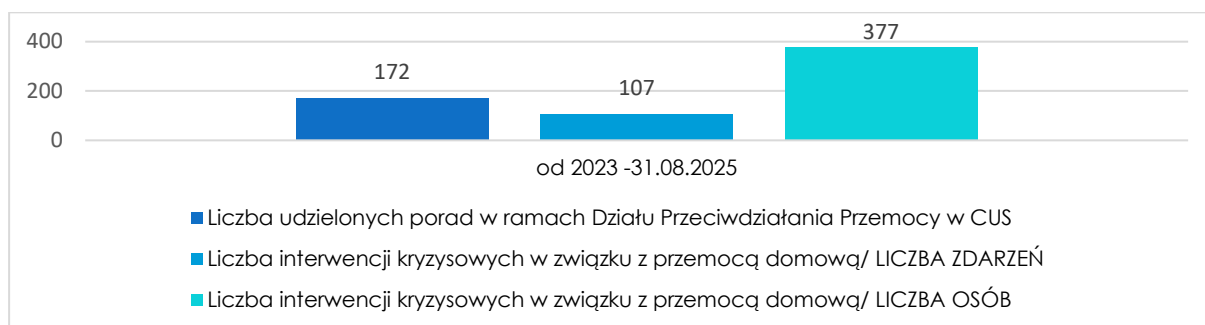
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje ustawicznie z Zespołem Interdyscyplinarnym powołanym Zarządzeniem Burmistrza Miasta Mława z dnia 20 września 2023 r. na podstawie uchwały nr LIII/691/2023 Rady Miasta Mława z dnia 1 sierpnia 2023 r. Ostatnia zmiana Zarządzenia w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej miała miejsce w dniu z dnia 22 października 2025 w postaci Zarządzenie Nr 224/2025.

Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań i służb w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności przez diagnozowanie problemu przemocy domowej, podejmowanie działań w środowisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową i w stosunku do osób stosujących przemoc. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji: MKRPA, Centrum Usług Społecznych, Komenda Powiatowa Policji, Prokuratura Rejonowa, kuratorzy sądowi, pracownicy oświaty i służby zdrowia.

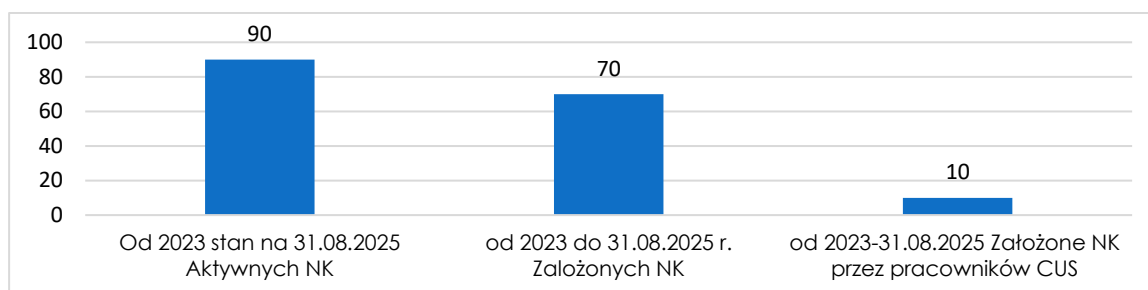
Nadużywanie/uzależnienie od alkoholu lub innych środków odurzających, a także uzależnienia behawioralne u jednego z członków rodziny często rodzą agresję i przemoc. Zadaniem gminy jest tworzenie miejskiego systemu przeciwdziałania przemocy domowej,

Dział Przeciwdziałania Przemocy w CUS

Wykres 7. Liczba udzielonych porad i interwencji kryzysowych w Dziale Przeciwdziałania Przemocy w Centrum Usług Społecznych w latach 2020 - 31.08.2025r.

Wykres 8. Liczba aktywnych i założonych Niebieskich Kart w poszczególnych latach od 2023 do 31.08.2025r.

W latach 2023-2024 aktywnych Niebieskich Kart było 30, 103 zostały założone (wraz z liczbą kart założonych powtórnie, tj. przy kolejnym zgłoszeniu gdy w rodzinie występował już problem przemocy, bądź w sytuacji, gdy sprawa zgłaszana jest do prokuratury). Pracownicy socjalni CUS z ogólnej liczby 103 Kart złożyli 8. Za pośrednictwem CUS wg stanu na 31.08.2025 skierowano łącznie 16 wniosków do odpowiednich instytucji, w tym:

- 5 wniosków do Komendy Powiatowej Policji w Mławie - zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa
- 11 wniosków do Sadu Rejonowego w Mławie o wgląd w sytuację małoletnich dzieci z powodu podejrzenia stosowania przemocy bądź zaniedbania.

Zespół Ośrodków Wsparcia

Na terenie miasta Mława funkcjonuje Zespół Ośrodków Wsparcia, który zapewnia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie całodobowy pobyt i możliwość korzystania z pomocy terapeutycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej oraz medycznej.

W latach 2023 - 31.08.2025 r. z pomocy placówki skorzystały 2023 osoby, w tym 597 osób doświadczających przemocy domowej, 597 doznających innego kryzysu.

Mieszkańcy Mławy w latach 2023 - 31.08.2025:

- z porad dotyczących przemocy i innych kryzysów skorzystały 774 osoby z Mławy, w tym 516 dzieci, na 1290 osób korzystających ze wsparcia w Ośrodku.
- w hostelu z powodu przemocy przybywało całodobowo łącznie 86 osób, w tym mieszkańcy Mławy 29 osób, w tym 17 dzieci.

- z powodu innych kryzysów całodobowo w hostelu przebywało, 21 mieszkańców Mławy, w tym 1 dziecko.

3.4. Skala uzależnień wśród mieszkańców Mławy w danych z placówek leczniczych

Tabela 1. Liczba mieszkańców Mławy leczona w Całodobowym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu w WSZPZOZ w Gostyninie oraz w Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych oraz Pododdziale Leczenia Zespołów Abstynencyjnych po Substancjach Psychotropowych w WS ZPZOZ w Gostyninie w latach 2023 - 31.08.2025

Rok	2023	2024r.	Stan na 31.08.2025r.
Osoby uzależnione od alkoholu	4	2	2
w tym kobiety	0	0	0
Osoby uzależnione od narkotyków	2	1	0
w tym kobiety	0	0	0

Tabela 2. Liczba mieszkańców Mławy przyjętych do Ośrodka Leczenia Uzależnień w SP ZOZ Przasnysz w latach 2023 - 31.08.2025 r.

Rok	2023	2024r.	Stan na 31.08.2025r.
Osoby uzależnione od alkoholu	13	11	8
w tym kobiety	3	1	4

Tabela 3. Liczba mieszkańców Mławy przyjętych do Poradni Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Mławie w latach: 2021 - 31.08.2025r.

Rok	2021 r.	2022 r.	2023	2024	2025 Stan na 31.08.2025
Osoby przyjęte uzależnione od alkoholu	114	115	247	240	175
w tym kobiety	28	26	56	54	44
Osoby przyjęte współuzależnione (członkowie rodzin)	43	50	62	97	67
w tym kobiety	40	45	61	95	67
Osoby uzależnione od narkotyków	19	23	39	55	41
w tym kobiety	3	6	6	12	11
Osoby uzależnione od hazardu	3	3	9	15	7
w tym kobiety	1	1	0	1	3

Tabela 4. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mławie

Pacjenci z upojeniem alkoholowym według systemu statystyki „Optimed” przyjęci do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w SP ZOZ Mława	Wszyscy pacjenci według systemu statystyki „Optimed” przyjęci do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w SP ZOZ Mława
01.01.2024-30.09.2024	01.01.2024-30.09.2024
612	6 215
01.01.2024-30.09.2025	01.01.2024-30.09.2025
747	5 260

3.5. Skala uzależnień na podstawie danych Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wykroczenia popełnione z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełni znaczącą rolę w pomocy rodzinom z problemem alkoholowym. Jest to organ powołany przez burmistrza, którego rolą jest podejmowanie czynności inicjujących działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Dodatkowo jej czynności to zmierzanie do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego. W tym zakresie do zadań Komisji należy:

- 1) przeprowadzanie wstępnych ustaleń na temat sytuacji życiowej osoby zgłoszonej do komisji, motywowanie do odbycia diagnozy w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i proponowanie różnych form terapii,
- 2) motywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego lub w przypadku odmowy – podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego,
- 3) wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z zasadami usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, określonych w stosownej uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego,
- 4) współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, między innymi z sądem rejonowym, prokuraturą, policją, pomocą społeczną, kuratorami sądowymi, pedagogami szkolnymi, wojewódzkim ośrodkiem terapii uzależnienia i współuzależnienia, stacjonarnym zakładem lecznictwa odwykowego itp.

By zgłosić osobę z problemem alkoholowym lub innym uzależnieniem na leczenie odwykowe, należy wypełnić wniosek i złożyć go do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA), właściwej dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie. Wniosek może złożyć dowolna osoba z rodziny, której nie jest obojętny los pijącego lub instytucja np. pomoc społeczna, policja, prokuratura itp. Zadaniem komisji jest ustalenie, czy dana osoba jest uzależniona od alkoholu i czy w aktualnym stanie zdrowia

powinna się leczyć i w jakiej formie. W tym celu osoby zgłoszone do komisji kierowane są na badanie. Biegłymi w przedmiocie badania uzależnienia są: lekarz psychiatra i psycholog, którzy odbyli szkolenia z zakresu diagnostyki uzależnienia, podstaw terapii uzależnienia, orzecznictwa i metod krótkiej interwencji motywującej do terapii oraz szkolenie z zakresu aktualizacji wiedzy o uzależnieniach w tym od alkoholu, metodach terapii i orzecznictwa. Komisja zbiera również informacje na temat osoby zgłoszonej. Komisja może zwrócić się z zapytaniem do pomocy społecznej, policji oraz rodziny i przygotowuje dokumentację. Jeżeli osoba kierowana na badania nie zgłasza się, odmawia poddania się badaniom, utrudnia jego przeprowadzenie, nie odbiera korespondencji a wywiad w środowisku jest obciążający, kieruje się sprawę do sądu.

Sąd nakazuje wykonanie badania, rozpatruje wniosek i wydaje zobowiązanie do leczenia, które jest ważne dwa lata. Postanowienie sądu o zobowiązaniu do leczenia odwykowego przesyłane jest przez sąd do placówki odwykowej. O postanowienie w formie pisemnej może wystąpić osoba uzależniona na swój wniosek i po wniesieniu opłaty oraz placówka odwykowa, w której ma się odbyć leczenie. Jeżeli jest to pierwsze zobowiązanie do leczenia, sąd zazwyczaj kieruje daną osobę na leczenie w warunkach ambulatoryjnych do przychodni. Jeżeli leczenie nie przebiega w sposób prawidłowy, placówka przesyła do sądu wniosek o zmianę trybu leczenia na stacjonarne w szpitalu.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w liczbach

Tabela 1. Liczba posiedzeń MKRPA.

Rok	Stan na 12.10.2023r.	2024 r.	2025 r. stan na 26.11.2025
Posiedzenia MKRPA: - pełny skład Komisji i dwuosobowe dyżury	32	37	33
1. pełny skład Komisji	13	10	12
2. dwuosobowe dyżury Komisji	19	27	21
Przeprowadzono rozmowy	112	108	99

Tabela 2. Liczba kontroli punktów sprzedaży dokonywana przez MKRPA.

Rok	Stan na 12.10.2023r.	2024 r.	2025 r.
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	46	30	30

Zgodnie z raportem z kontroli punktów sprzedaży dokonanej przez MKRPA w roku 2025 określono, iż :

1. Nie doszło do naruszania zasad sprzedaży mających charakter jednorazowy lub wielorazowy popełniony w związku z nieprzestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi
2. MKRPA podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w petycji z dnia 29.05.2023 roku w sprawie trwałego bądź czasowego ograniczenia sprzedaży alkoholu na terenie miasta Mława w godzinach 22.00 - 6.00.

Tabela 3. Liczba postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych dokonywana przez MKRPA.

Rok	Stan na 12.10.2023r r.	2024 r.	2025 r. stan na 26.11.2025
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych (nowe postanowienia i kontynuacje) w tym:	37	75	10
W tym postanowienia negatywne	3	28	1

Tabela 4. Działalność interwencyjno - motywującej MKRPA

Rok	Stan na 12.10.2023r..	2024 r.	2025 r. stan na 26.11.2025
Wnioski o leczenie odwykowe	43	36	37
Procedowane sprawy przez MKRPA/ Aktualnie procedowane (2025)	43	36	37/21
Zlecone przez MKRPA badania do biegłych sądowych	29	15	30
Wnioski z MKRPA do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	26	21	28

Komisja współpracuje z Poradnią Terapii Uzależnień i Współuzależnienia, działającą na terenie miasta Mława, o której w Dz. 3.4. Tabela 3. Warto dostrzec fakt, że następuje wzrost osób podejmujących leczenie w zakresie uzależnień, a nie tylko wzrost osób uzależnionych. Może być to wynikiem wzrastającej świadomości mieszkańców poprzez zadania realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Wzrastająca wiedza o oferowanej pomocy mieszkańcom w ramach programu i chęć korzystania z niej.

Pracownicy socjalni CUS spotykają się z problemem uzależnień wśród swoich podopiecznych. Dbając o poprawę ich sytuacji życiowej, udzielają osobom uzależnionym i ich rodzinom informacji o dostępności do terapii na terenie miasta Mława.

Uzależnienia, o których mowa, są jednymi z przyczyn przestępczości dorosłych i nieletnich. Liczba popełnianych wykroczeń wynikających z nie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165), na przestrzeni ostatnich lat wygląda następująco.

Straż Miejska

Tabela 6. Wykroczenia popełnione z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w latach 2019-2023

Zakres przedmiotowy danych	Rok					2023 - 31.08.2025
	2018	2019	2020	2021	2022	
Wykroczenia popełnione z ustawy	120	86	25	44	108	12

o przeciwdziałaniu alkoholizmowi						
----------------------------------	--	--	--	--	--	--

Z danych przekazanych przez Straż Miejską w Mławie za rok 2022 wśród 108 wykroczeń w 38 przypadkach zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, w 67 przypadkach nałożono mandat karny, w 3 przypadkach skierowano wniosek o ukaranie do sądu. W latach 2023-2025 zastosowano pouczenie w 8 przypadkach. Straż Miejska nie podejmowała interwencji o naruszenie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.¹⁶

Komenda Powiatowej Policji w Mławie

Tabela 7. Naruszenia przepisów- Wykroczenia popełnione z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) w latach 2023 – 2025 , stan na 31.08.2025r. ¹⁷

Sprawy prowadzone w KPP w Mławie dotyczą ludności z całego obszaru funkcjonowania Komendy, nie tylko mieszkańców miasta Mława

Rok 2023	Ogółem ujawniono	Postępowanie mandatowe	Środki oddziaływania wychowawczego	Wniosek o ukaranie do sądu
Wykroczenia przeciwko przepisom Ustawy o wychowaniu w trzeźwości	2 252	590	1 610	48
- w tym wykroczenia z art. 43 ¹ ust.1	2027	547	1433	48
rok 2024	Ogółem ujawniono	Postępowanie mandatowe	Środki oddziaływania wychowawczego	Wniosek o ukaranie do sądu
Wykroczenia przeciwko przepisom Ustawy o wychowaniu w trzeźwości	1644	514	1098	47
- w tym wykroczenia z art. 43 ¹ ust.1	1517	494	991	47
rok 2025 – stan na 31.08.2025	Ogółem ujawniono	Postępowanie mandatowe	Środki oddziaływania wychowawczego	Wniosek o ukaranie do sądu

¹⁶ Dane ze Straży Miejskiej w Mławie

¹⁷ Dane z Komendy Powiatowej Policji w Mławie

Wykroczenia przeciwko przepisom Ustawy o wychowaniu w trzeźwości	993	300	674	25
- w tym wykroczenia z art. 43 ¹ ust.1	950	295	636	25

Tabela 8. Naruszenia przepisów Przepistwa - popełnione z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U.2023 r. poz. 1939) w latach 2023 – 2025 , stan na 31.08.2025 r. ¹⁸

Kwalifikacja: Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii			
	2023	2024	2025 stan na 31.08.2025
Liczba przestępstw stwierdzonych	62	47	34

Tabela 9. Naruszenia przepisów- Wykroczenia / Przepistwa - popełnione z ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. 2025 r. poz. 595), latach 2023 – 2025 , stan na 31.08.2025 r. ¹⁹

brak odnotowanych naruszeń w/wym. przepisów

Zezwolenia na sprzedaż alkoholu

Wydział ds. Pozyskiwania środków zewnętrznych, działań strategicznych i obsługi przedsiębiorcy

Tabela7. Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2021-2025²⁰
 Limity wg uchwały Rady Miasta Mława nr XLIII/519/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % alkoholu oraz na piwo, od 4,5% - 18% zawartości alkoholu (za wyjątkiem piwa) i powyżej 18 % zawartości alkoholu przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży usytuowania na terenie miasta Mława miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, aktualne limity na sprzedaż detaliczną i gastronomiczną

Rok	2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.	Stan na 30.09.2023	2024	Stan na 31.08.2025 r.	Limity zgodnie z uchwałą RMM, o której mowa niżej
łącznie liczba wydanych zezwoleń i nadal	Ogółem 247 w tym: detal – 203	Ogółem 240 w tym: detal -201 gastronom	Ogółem 233 w tym: detal -197 gastronom	Ogółem 245 w tym: detal -204 gastronomia- 41	Ogółem 236 w tym: detal -203 gastronomi	Ogółem 270 w tym: detal – 205

¹⁸ Tamże

¹⁹ Tamże

²⁰ Dane na dzień 31.08.2025 r. z Wydziału Inwestycji Urzędu Miasta Mława, stanowisko ds. obsługi przedsiębiorcy

obowiązujących w roku 2025 typu: A, B, C	gastroνομia - 44	ia-39	ia-36		a-33	gastroνομia - 65
Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):						Detal
A (do 4,5%)	69	74	71	74	73	75
B (4,5% - 18%) (z wyłączeniem piwa)	59	64	65	64	65	65
C (powyżej 18%)	61	65	65	65	65	65
Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):						Gastroνομia
A (do 4,5%)	24	23	22	20	17	25
B (4,5%-18%)	9	9	12	9	8	20
C (powyżej 18%)	10	10	10	10	8	20

3.6. Zagrożenia uzależnieniami w oparciu o wyniki badania wśród uczniów i dorosłych mieszkańców miasta Mława – Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wraz z czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi na terenie Miasta Mława /fragmenty

Od czerwca do września 2025 r zostało przeprowadzone badanie ankietowe celem ukazania skali zachowań ryzykownych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych prowadzonych przez Miasto Mława.

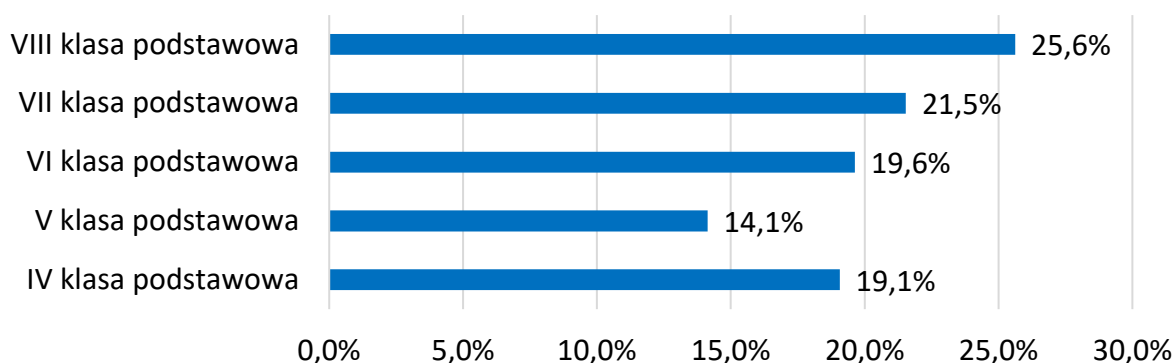
Próbką badawczą objęto:

1. **1054 uczniów.** Wśród nich 53,9% dziewczynek i 46,1% chłopców. Badanie wykonano metodą CAWI, samodzielnie ankietą on-line,
2. **308 dorosłych mieszkańców.** Wśród nich 150 metodą papierową PAPI i 158 metodą CAWI elektronicznie

Uczniowie kl. IV-VIII

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby uczniów w podziale na przynależność do danej klasy.

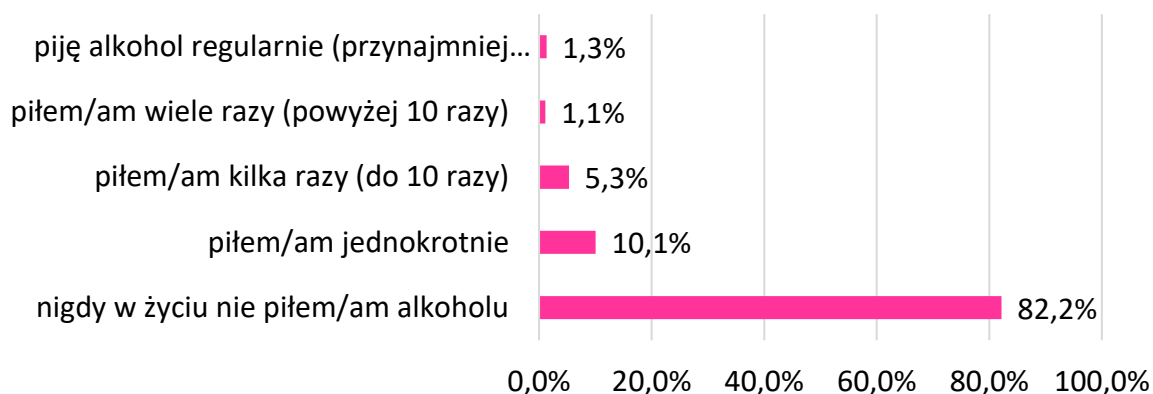
Wykres 2. Klasa: N=1 054

Pierwszy poddany badaniu problem, to kwestia spożywania alkoholu wśród uczniów. Wynik przedstawione w formie wykresu 2.

Kolejne badanie to problem nikotynowy. W badaniu podjęto próbę określenia skali i częstotliwości sięgania przez młode osoby po wyroby nikotynowe. Z deklaracji młodzieży wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi (papierosami) miało 5,4% ankietowanych, wśród których 3,0% paliło je jednokrotnie, po 0,4% – kilka razy (do 10 razy) oraz wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 1,6% uczniów pali regularnie/codziennie. Kontakt z e-papierosami miało 14,3% ankietowanych, wśród których 7,8% sięgnęło po nie jednokrotnie, 2,9% – kilka razy (do 10 razy), 1,4% – wiele razy (powyżej 10 razy), natomiast 2,2% pali je regularnie/codziennie.

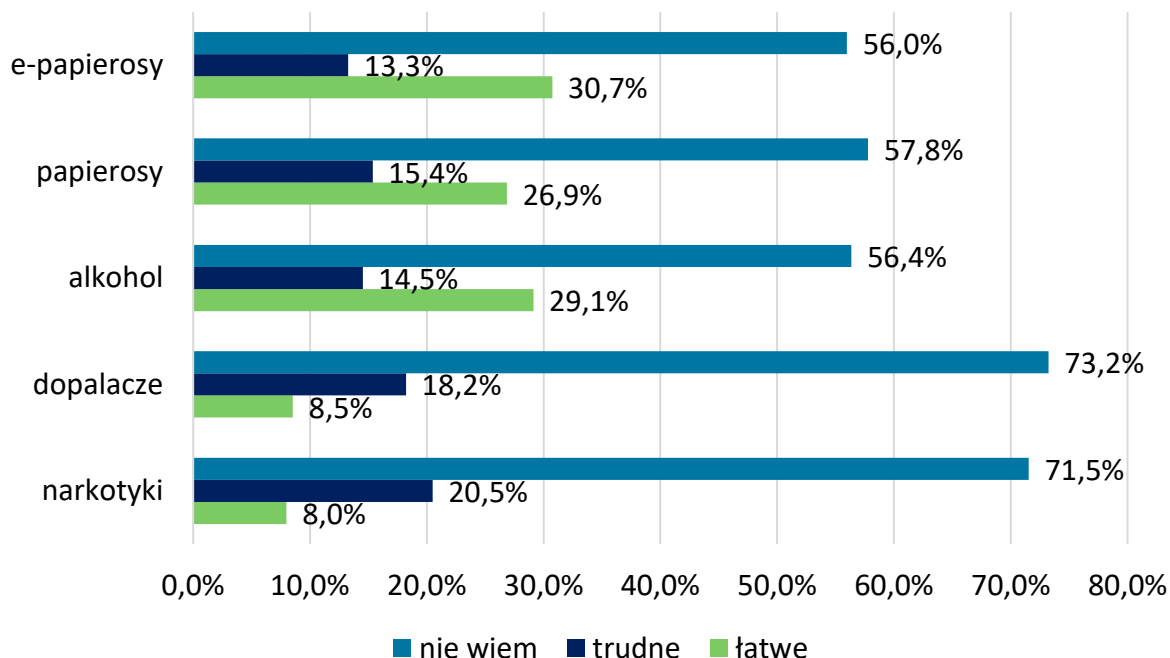
Wykres 3. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=1 054

Kolejny z analizowanych w Diagnostyce obszarów dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów. W celu określenia skali występowania tego problemu, młodych mieszkańców zapytano o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, po środki psychoaktywne sięgnęło 2,5% uczniów, z których 0,9% robi to regularnie/codziennie, po 0,3% zażyło je kilka razy (do 10 razy) lub wiele razy (powyżej 10 razy), a 1,0% ankietowanych zainicjowało je jednokrotnie.

W następniej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności alkoholu, papierosów i e-papierosów, narkotyków, dopalaczy w swojej miejscowości.

Wykres 3. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=1 054

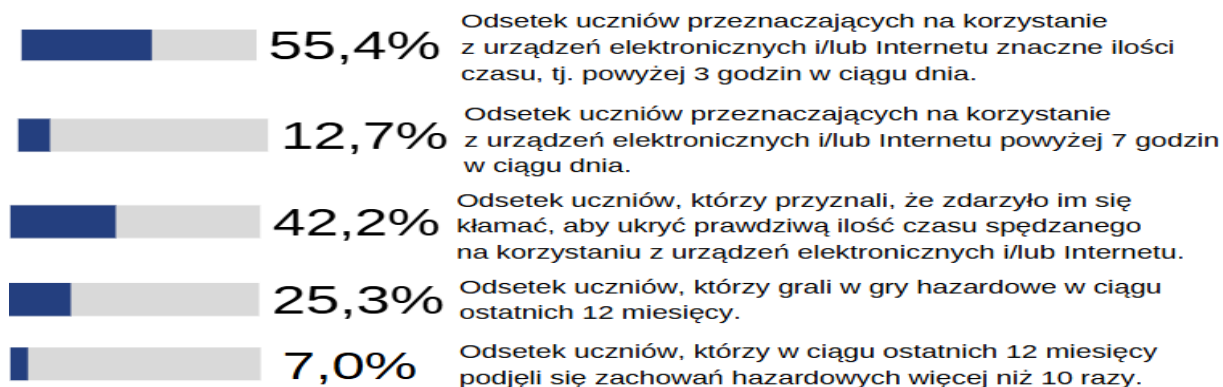

Diagnoza poruszyła również inne tematy, jak zaburzenia odżywiania, realizacji zadań profilaktycznych w szkole, w których młodzież uczestniczyła, ich rodzajów i ilości. Dodatkowo każda ze szkół otrzymała wyniki dotyczące tylko własnej placówki.

Poniżej zestawiono wnioski z badania ankietowego uczniów.

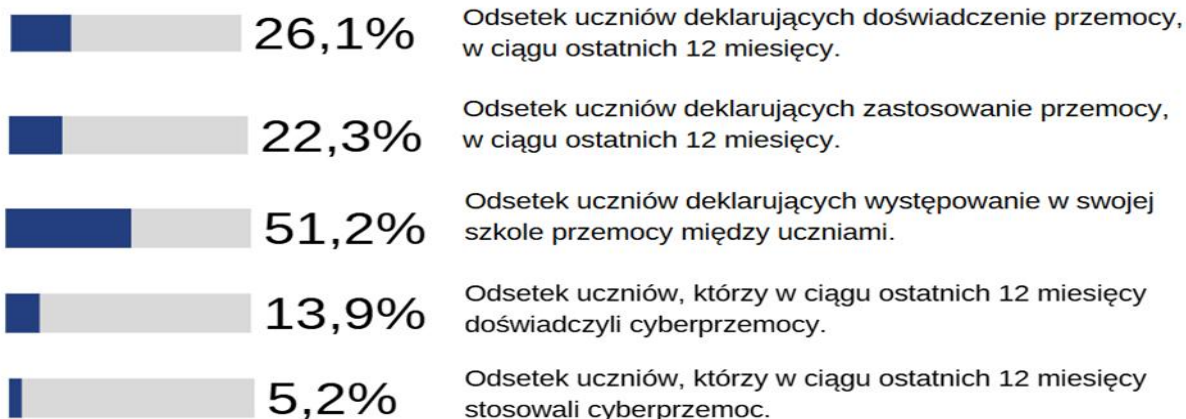
Zestawienie podsumowuje aktualne problemy występujące w środowisku szkolnym, których nie pokazano na w/w wykresach, tj.: uzależnienia behawioralne, problemy przemocy. Dodatkowo czynniki chroniące i czynniki ryzyka, które mają zasadniczą rolę w skuteczności profilaktyki uzależnień, tj. zdrowie psychiczne i fizyczne, ocena relacji społecznych, aktywność i rozwiązywanie.

UZALEŻNIENIA BEHAVIORALNE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=1 054

PROBLEM PRZEMOCY

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=1 054

ZDROWIE PSYCHICZNE I FIZYCZNE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=1 054

OCENA RELACJI SPOŁECZNYCH, AKTYWNOŚCI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW

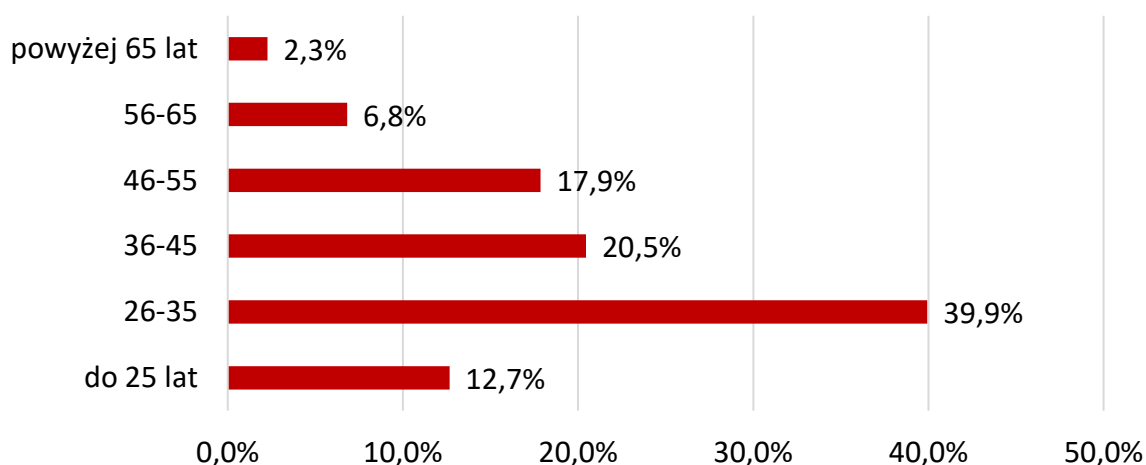

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=1 054

Dorośli mieszkańcy

Struktura badanej próby: 32,5 % mężczyzn i 67,5 % kobiet. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani mający 26-35 lat (39,9%) jak na wykresie:

Wykres 4. Struktura wieku ankietowanych dorosłych mieszkańców miasta Mława

Respondenci zostali zapytani również o wykształcenie. Jak wynika z ich deklaracji, 51,6% badanych legitymuje się wykształceniem wyższym, 42,5% – średnim lub pomaturalnym, 4,6% – zawodowym, a najmniej liczni, tj. 1,3% – podstawowym.

Podobnie jak w przypadku młodzieży, pierwsze pytanie ankiety dorosłych dotyczyło alkoholu. Zapytano dorosłych o określenie, z jaką częstotliwością spożywają alkohol.

Wykres 5. Częstotliwość spożywania alkoholu.

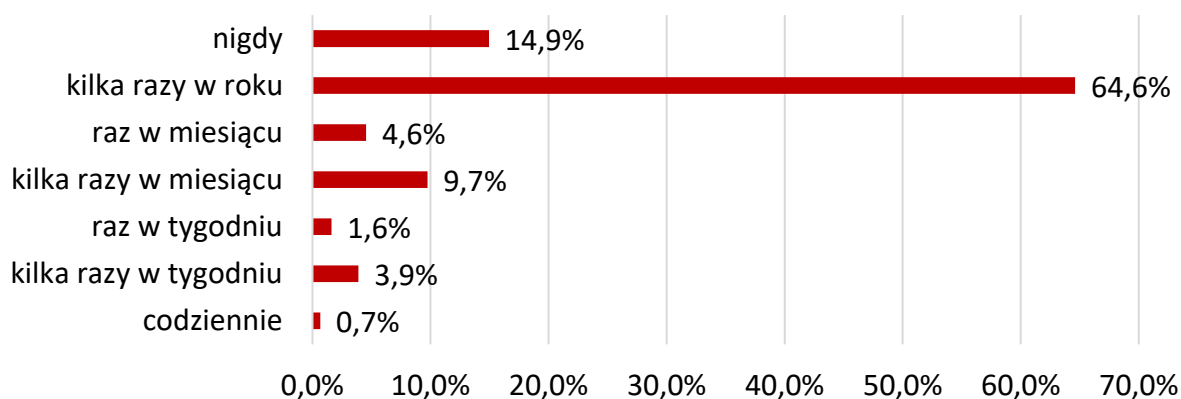

Tabela 12. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=259

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	6,2%	16
2-5 razy	3,9%	10
6-10 razy	1,2%	3
powyżej 10 razy	0,8%	2
ani razu	88,0%	228

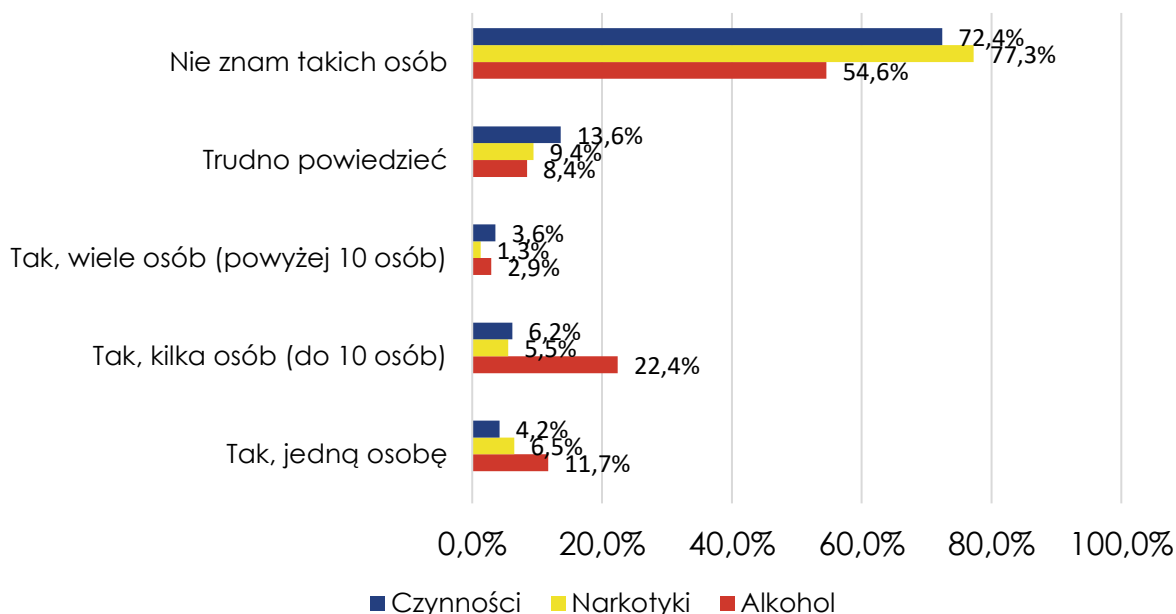
Ważnym elementem badania było określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu.

7,6% ankietowanych, tj. 20 osób, podało, iż nie posiada prawa jazdy, z kolei 92,4% badanych nigdy nie prowadziło pojazdu mechanicznego po spożyciu alkoholu (242 osoby). Żaden ankietowany nie przyznał się do takiego zachowania.

Kolejną część badania miała na celu określenie rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową zadeklarowało 2,2% respondentów, spośród których 1,6% wskazało na zażywanie środków psychoaktywnych jednokrotnie, natomiast po 0,3% przyznało, że ma to miejsce raz w miesiącu lub kilka razy w roku.

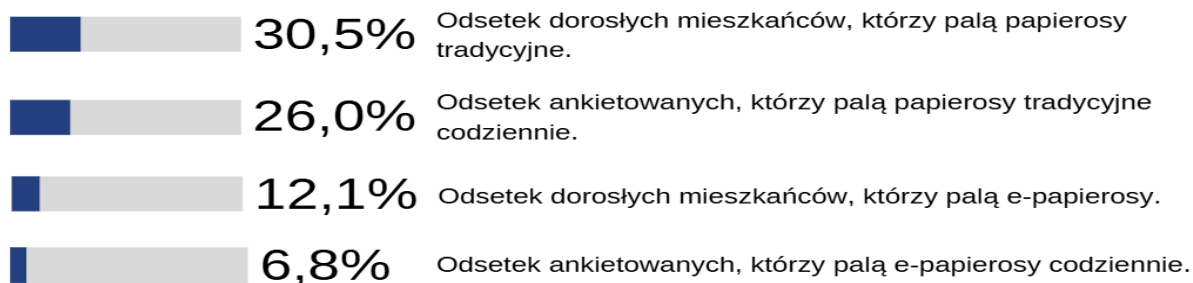
Zapytano też czy mieszkańcy znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, uprawiania sportu, pracy, oglądania treści pornograficznych).

Wykres 6. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=308

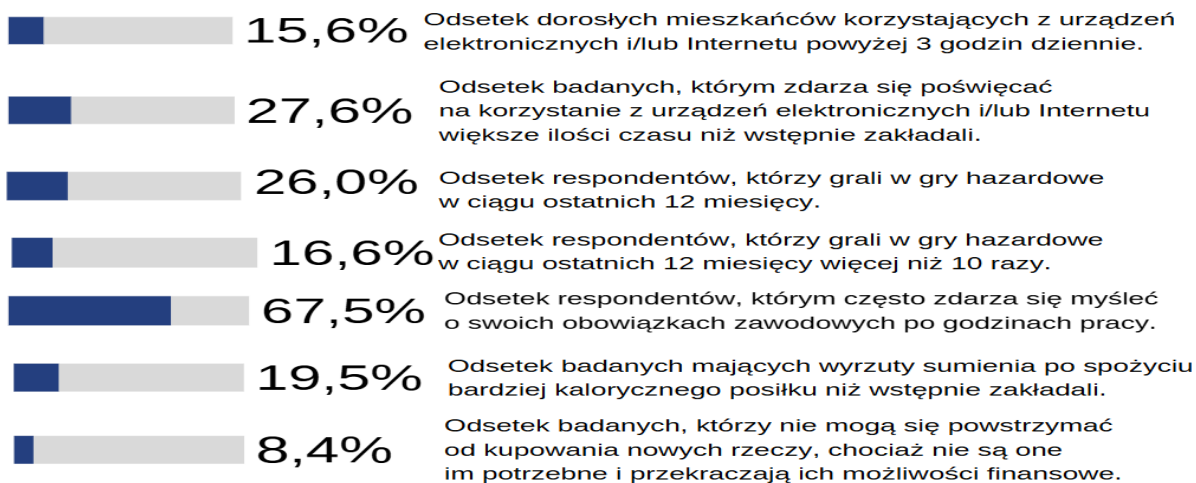
Wnioski podsumowujące z przeprowadzonego badania wśród dorosłych mieszkańców, których nie pokazano wyżej:

NIKOTYNIZM

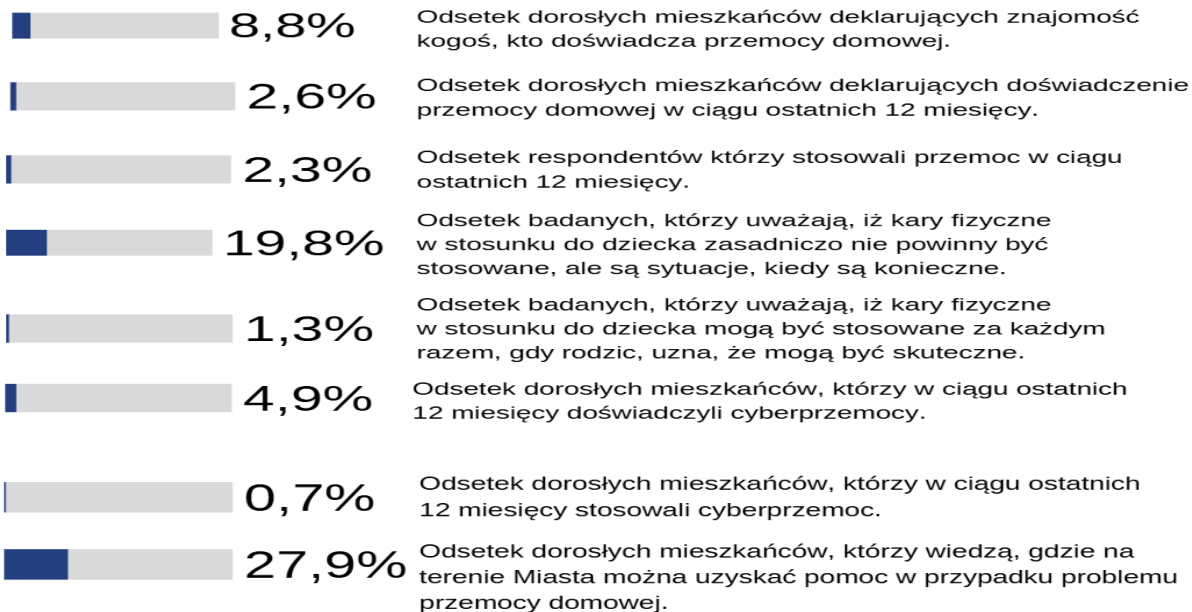

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=308

UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

PROBLEM PRZEMOCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=308

Tabela 23. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=8

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	62,5%	5
zaniedbanie	50,0%	4
przemoc ekonomiczna	37,5%	3
przemoc fizyczna	25,0%	2
przemoc seksualna	0,0%	0
nie wiem	0,0%	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zapytano respondentów również o to, kto stosował wobec nich przemoc. Najwięcej badanych doznało przemocy ze strony męża/żony (4 osoby, tj. 50,0%). Po 2 respondentów wskazało na rodziców i innych członków rodziny (po 25,0%), a 1 osoba wyróżniła inne osoby, w tym syna (12,5%).

Mieszkańcy zostali w badaniu poproszeni również o odpowiedź na pytanie dotyczące stosowania przemocy przez nich samych. Do stosowania przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy przyznało się 2,3% badanych mieszkańców. Stosowali oni przemoc wobec dziecka/dzieci (1,6%), innych członków rodziny (0,7%) oraz męża/żony (0,3%).

Z badania wynika też, że tylko co czwarty mieszkaniec Miasta wie, gdzie na jego terenie można uzyskać pomoc w przypadku problemu przemocy domowej (27,9%).

W przypadku znajomości miejsc, gdzie można zwrócić się o pomoc w razie problemu uzależnień, deklaruje taką wiedzę 30,2 % badanych.

IV. CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI, ZASOBY LOKALNE I REALIZATORZY PROGRAMU

4.1. Zasoby lokalne umożliwiające profilaktykę uzależnień

Instytucje, szkoły, placówki, placówki lecznicze, zespoły doradcze i organizacje pozarządowe prowadzące swoją działalność statutową głównie dedykowaną mieszkańcom miasta Mława, a w ramach niej realizującą działalność na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy, stanowią nieodzowne wsparcie przy realizacji zadań Miasta nałożonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zintegrowanie wielu podmiotów i różnorodność tych działań daje dużą szansę na skuteczność celów profilaktyki.

Do takiego potencjału należą:

- a) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie;
- b) Centrum Usług Społecznych w Mławie
- c) inne Jednostki Organizacyjne Miasta Mława (MOSiR, MDK);
- d) Jednostki oświatowe z terenu Miasta Mława;
- e) Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Mławie / Zakłady Opieki Zdrowotnej,
- f) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
- g) Punkt ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w CUS;
- h) Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie
- i) Ośrodek Kuratorski w Mławie;
- j) Komenda Powiatowa Policji w Mławie;
- k) Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, których statutowa działalność zawiera zadania zintegrowanej profilaktyki uzależnień.
- l) Straż Miejska;

4.2. Cel główny i cele operacyjne Programu

Głównym celem wyznaczonym w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na lata 2026-2029 jest nadal:

Zapobieganie powstawania i zmniejszanie rozmiarów aktualnie występujących problemów związanych z nadużywaniem środków psychoaktywnych, w tym alkoholu i narkotyków oraz przemocy domowej poprzez zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom, w tym behawioralnym i promocję zdrowia psychicznego.

Profilaktyka w oparciu o Program prowadzona będzie zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia 2021-2025 w jego kształcie dotychczasowym, przedłużonym do końca roku 2026 projektem rozporządzenia Rady Ministrów (nr RD244) wraz z nowelizacjami dotyczącymi zdrowia psychicznego.

Zadania wprowadzone do programu dedykowane dzieciom i młodzieży, opierają się również na wytycznych systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, wdrażanego przez: Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Program dla swej skuteczności integruje zadania w obszarach różnych typów profilaktyk, tj.:

- a) profilaktyka uniwersalna - adresowana do całej niezdiagnozowanej populacji i jej podgrup (dzieci, młodzieży, dorosłych, kobiet w ciąży); jej celem jest dostarczenie każdemu wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapobiegania problemom;

- b) profilaktyka selektywna - adresowana do grup zwiększonego ryzyka, które z uwagi na szczególne warunki życiowe, podlegają działaniu licznych czynników ryzyka i są bardziej zagrożone występowaniem problemów i zaburzeń (np. dzieci alkoholików, dzieci z domów dziecka, dzieci adoptowane, młodzież, która „wypadła” ze szkoły, bezdomni itp.) jej celem jest opóźnianie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych; profilaktyka selektywna jest dostosowana do specyficznych potrzeb danej grupy;
- c) profilaktyka wskazująca - adresowana do tych jednostek z grup ryzyka, u których występują wczesne sygnały problemów i liczne niepokojące zachowania (np. częste wagary, okresowe upijanie się); jej celem jest ograniczenie czasu trwania dysfunkcji; wymaga indywidualnej diagnozy i polega na redukowaniu czynników ryzyka obecnych w samej jednostce i w jej środowisku (np. rodzinnym); nie jest to jednak terapia;
- d) promocja zdrowia psychicznego w zakresie wyposażenia dzieci i młodzieży w podstawowe kompetencje społeczno – emocjonalne, które pomagają radzić sobie w sytuacjach trudnych, a w przyszłości pozwolą im dobrze funkcjonować w relacjach z innymi i unikać zachowań ryzykownych.

Niniejszy Program na lata 2026-2029 po przedstawionej wyżej analizie sytuacji zdrowotnej mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień, w tym czynników chroniących przed uzależnieniami oraz czynników im sprzyjających, wskazuje na potrzebę kontynuacji działań podejmowanych w Programie na lata 2024-2025, analogicznie jak Narodowy Program Zdrowia.

Nadal istnieje potrzeba koordynacji i usprawnienia pewnych zadań Programu, w tym współpracy z instytucjami i organizacjami. Niniejszy program wprowadza zmiany porządkowe oraz aktualizację listy realizatorów. Zakłada wdrożenie zadań poprzez oparcie ich na współpracy urzędu z instytucjami publicznymi, placówkami leczniczymi i organizacjami społecznymi.

CEL GŁÓWNY: ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIA I ZMNIEJSZANIE ROZMIARÓW AKTUALNIE WYSTĘPUJĄCYCH PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z NADUŻYCIEM ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH, W TYM ALKOHOLU I NARKOTYKÓW ORAZ PRZEMOCY DOMOWEJ POPRZEC ZINTEGROWANE PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM, W TYM BEHAVIORALNYM I PROMOCJĘ ZDROWIA PSYCHICZNEGO

I CEL OPERACYJNY: Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości świadczonej pomocy w przeciwdziałaniu uzależnieniom, w tym pomocy terapeutycznej i rehabilitacji dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zapewnienie dostępu do działań pomocowych dla osób z uzależnieniami behawioralnymi oraz ich bliskich, m.in. poprzez współpracę z instytucjami i zakładami opieki zdrowotnej, w tym promowanie kampanii dot. ciąży bez alkoholu i odpowiedzialnego rodzicielstwa

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ol style="list-style-type: none"> 1. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych od alkoholu, motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe; Udzielanie porad mieszkańcom Miasta Mława w zakresie procedury związanej ze zgłoszeniem na przymusowe leczenie odwykowe. 2. Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. 3. Dofinansowanie programów zdrowotnych w zakresie terapii uzależnienia oraz postterapeutycznych kierowanych do osób uzależnionych i członków ich rodzin po zakończonym leczeniu odwykowym; 4. Wspieranie działań służących pogłębianiu relacji rodzinnych, w których występuje problemem uzależnienia. 5. Podnoszenie jakości i standardów świadczenia specjalistycznej pomocy w przeciwdziałaniu uzależnieniom i terapii, w tym wyposażenie, edukacja oraz zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego; ➤ liczba przeprowadzonych rozmów motywujących z osobami z problemem uzależnień od alkoholu i współuzależnienia; ➤ liczba badań/opinii; ➤ liczba ulotek folderów, plakatów; ➤ liczba zorganizowanych programów rehabilitacyjnych po zakończonym leczeniu odwykowym; ➤ liczba inicjowanych działań w zakresie profilaktyki uzależnień, kampanii; ➤ liczba osób biorących udział w szkoleniach; ➤ liczba szkoleń ➤ liczba placówek otrzymujących wsparcie na potrzeby pomocy pacjentom będących mieszkańcami Miasta. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie; ➤ Urząd Miasta Mława, dofinansowanie zadań Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej - Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Mławie, ➤ Współpraca z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej lub Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej / Szkołami Rodzenia/ Zakładem Opieki Zdrowotnej

<p>6. Działania mające na celu wspieranie bądź realizację Kampanii Profilaktycznych w zakresie profilaktyki FAS/FASD/DDA.</p> <p>7. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań.</p>		
<p>II CEL OPERACYJNY: Udzielanie pomocy psychospołecznej, prawnej, wychowawczo-edukacyjnej i podnoszenie jej jakości, w tym ochrona przed przemocą domową, dedykowane osobom, u których występują problemy uzależnień, bądź czynniki ryzyka.</p>		
<p>Kierunki działań</p>	<p>Mierniki osiągnięcia celu</p>	<p>Realizator</p>
<p>1. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego z pomocą psychospołeczną i prawną, w tym zabezpieczenie jego bieżącej działalności.</p> <p>2. Poszerzanie oferty opiekuńczo-wychowawczo-profilaktycznej dla dzieci, w tym z rodzin z problemem uzależnień poprzez m.in. prowadzenie zajęć profilaktyczno--opiekuńczo-wychowawczych i / lub socjoterapeutycznych.</p> <p>3. Współdziałanie z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Realizacja zadań niwelujących czynniki ryzyka w rodzinie i kształtujących kompetencje wychowawcze zmniejszając ryzyko wystąpienia uzależnień i przemocy.</p> <p>4. Propagowanie i udostępnianie czasopism, ulotek z dziedziny profilaktyki i leczenia uzależnień.</p> <p>5. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba udzielonych porad/ konsultacji; ➤ liczba punktów, w których prowadzone są zajęcia profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawcze; ➤ liczba dzieci uczęszczających na zajęcia profilaktyczno- opiekuńczo-wychowawcze; ➤ liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego; ➤ liczba Niebieskich Kart; ➤ liczba przeprowadzonych szkoleń; ➤ liczba przeszkolonych osób ➤ liczba rozpropagowanych ulotek, plakatów, czasopism, publikacji z dziedziny profilaktyki i leczenia uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Miasta Mława; ➤ Miasto Mława w porozumieniu z : <ul style="list-style-type: none"> ➤ szkołami prowadzonymi przez Miasto Mława; ➤ Centrum Usług Społecznych w Mławie, jednostką organizacyjną Miasta Mława; ➤ osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi działającymi na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego ➤ organizacjami pozarządowymi (kluby sportowe, fundacje , stowarzyszenia) w tym powierzenie i wspieranie zadań ➤ Zespołem Interdyscyplinarnym.

III CEL OPERACYJNY: Prowadzenie zintegrowanej profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej. Realizacja programów profilaktyki, w tym o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności i innych promujących zdrowie psychiczne poprzez wdrażanie czynników chroniących, dedykowana wszystkim mieszkańcom, w szczególności dzieciom i młodzieży, m.in. realizowanie odpowiadających potrzebom programów, warsztatów, prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu będących alternatywą dla czynników ryzyka.

Wspieranie młodzieży poprzez profilaktykę selektywną i wskazującą, będącej pod opieką instytucji służących m.in. readaptacji młodzieży do współżycia społecznego i porządku publicznego. Podejmowanie działań wspierających, umożliwiających dzieciom pełne i skuteczne korzystanie z zajęć profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacja kadr, m.in.: wychowawców, nauczycieli, pedagogów w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży. 2. Edukacja kadr innych placówek prowadzących szerokie specjalistyczne oddziaływania wychowawczo-resocjalizacyjne, w tym profilaktyczne. 3. Realizacja programów zintegrowanej profilaktyki, w tym o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. 4. Realizacja warsztatów, programów profilaktycznych, spektakli i innych zadań dotyczących przeciwdziałaniu przemocy, uzależnieniom, w tym behawioralnym oraz promocji zdrowia psychicznego mających zintegrowane działania profilaktyczne. 5. Upowszechnianie informacji o działaniach profilaktycznych podejmowanych przez Realizatorów Programu i inne instytucje, m.in. placówki lecznicze oraz instytucje resocjalizacyjne o charakterze otwartym, promujące Miejski Program Profilaktyki, zwiększając skuteczność jego zadań i osiągnięcie zakładanych celów. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba przeprowadzonych szkoleń; ➤ liczba uczestników szkoleń; ➤ liczba programów profilaktyki w tym o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego; ➤ liczba uczestników programów profilaktyki z zakresu systemu rekomendacji; ➤ liczba warsztatów, programów, spektakli i innych działań spoza systemu rekomendacji ➤ szacowana liczba rozpowszechnionych informacji o działaniach profilaktycznych podejmowanych przez realizatorów Programu ➤ liczba zorganizowanych i dofinansowanych obozów dla dzieci i młodzieży, w tym wypoczynkowo- 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Miasta Mława ➤ Miasta Mława w porozumieniu z: szkołami prowadzonymi przez Miasto Mława; ➤ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie; ➤ Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mławie; ➤ Miejski Dom Kultury w Mławie; ➤ Młodzieżowa Rada Miasta Mława; ➤ Komenda Powiatowa Policji w Mławie; ➤ Ośrodek Kuratorski w Mławie; ➤ mławskie kluby/ organizacje sportowe- porozumienia o współrealizacji ➤ organizacje pozarządowe (Stowarzyszenia) -porozumienia o współrealizacji

<p>6. Organizowanie i dofinansowanie wycieczek, półkolonii, obozów, w tym wypoczynkowo-terapeutycznych dla dzieci i młodzieży m.in. pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i innego kryzysu. Wsparcie innych form wypoczynku realizowanych w oparciu o elementy programu profilaktycznego, dedykowanych dzieciom i młodzieży.</p> <p>7. Profilaktyka zintegrowana i uniwersalna realizowana poprzez zapewnienie mieszkańcom zdrowej aktywności w wolnym czasie, również przez m.in. eventy i festyny społeczno – kulturalne zawierające formy edukacji publicznej o oddziaływaniu profilaktycznym dla całej populacji bez względu na wiek.</p> <p>8. Organizacja pozalekcyjnych zajęć, w tym sportowych dla dzieci i młodzieży w oparciu o elementy programów profilaktycznych.</p> <p>9. Dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia profilaktyczno-wychowawczo-opiekuńcze i /lub socjoterapeutyczne.</p> <p>10. Działania edukacyjno-informacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień, w szczególności poprzez m.in. prowadzone lokalne kampanie profilaktyczne kierowane do ogółu mieszkańców, a szczególnie do dzieci i młodzieży oraz kampanie kierowane m.in. do kierowców dot. bezpieczeństwa na drodze i trzeźwości.</p> <p>11. Zakup i dystrybucja materiałów promocyjnych oraz informacyjno-edukacyjnych, m.in. ulotek, rollupów, banerów, broszur, poradników, książek, plakatów i innych elementów, służących wdrażaniu Lokalnych Kampanii Profilaktycznych i Ogólnopolskich Kampanii Profilaktycznych związanych z realizacją celu operacyjnego.</p>	<p>terapeutycznych oraz innych form wypoczynku, w tym wycieczek</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ w oparciu o elementy programu profilaktycznego; ➤ liczba dzieci uczestnicząca w wypoczynku; ➤ liczba zakupionych materiałów informacyjno-edukacyjnych; ➤ liczba zorganizowanych wydarzeń dla mieszkańców Miasta Mława; ➤ liczba umów zawartych na prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży / liczba podmiotów współpracujących; ➤ liczba umów zawartych w celu zapewnienia zdrowej aktywności mieszkańcom, w tym fizycznej ➤ liczba uczestników zajęć aktywności ➤ liczba dzieci objętych dożywianiem uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych; ➤ liczba placówek profilaktyczno-opiekuńczo-wychowawczych, zwanych świetlicami, wpisanych w GUS jako dzienne placówki opieki; ➤ liczba działań podjętych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa na drodze. ➤ liczba zrealizowanych programów i kampanii profilaktycznych, 	
--	---	--

<p>12. Informowanie o działaniach profilaktycznych podejmowanych przez realizatorów Programu oraz inne instytucje, m.in. placówki lecznicze oraz instytucje resocjalizacyjne o charakterze otwartym</p>	<p>w tym lokalnych dotyczących przeciwdziałaniu uzależnieniom, w tym behawioralnym;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba uczestników programów i kampanii profilaktycznych 	
<p>IV CEL OPERACYJNY: Wspomaganie działalności instytucji i grup samopomocowych oraz powierzanie i wspieranie zadań organizacjom pozarządowym służącym poprzez swoje działania rozwiązywaniu i przeciwdziałaniu problemom alkoholowym, narkomanii, innym uzależnieniom oraz promocji zdrowia wolnego od nałogów, przemocy, w tym promocji zdrowia psychicznego.</p>		
Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<p>1. Współpraca z instytucjami, nieformalnymi grupami w tym AA, grupami samopomocowymi m.in. wsparcie w inicjatywach służących integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu jako czynnik zabezpieczający przed powrotem do nałogów.</p> <p>2. Wspomaganie, w tym dofinansowanie organizacji społecznych, organizacji pozarządowych, organizacji sportowych, kościelnych, szkolnych, instytucji posiadających w swych zadaniach statutowych profilaktykę nakierowaną na przeciwdziałanie uzależnieniom, dedykowaną mieszkańcom miasta Mława- wszystkim grupom wiekowym</p> <p>3. Diagnozowanie problematyki związanej z sytuacją w zakresie używania środków psychoaktywnych (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu) oraz czynników ryzyka i czynników chroniących, zwiększając wiarygodność i zaufanie społeczne do działań służących rozwiązywaniu problemów uzależnień.</p> <p>4. Wspieranie działań organizacji pozarządowych, poprzez zlecanie zadań w zakresie profilaktyki uzależnień, służących rozwiązywaniu i przeciwdziałaniu problemom</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba organizacji, instytucji, które zostały wsparte przy realizacji zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy, ➤ liczba zawartych umów na powierzanie i wspieranie zadań dla organizacji pozarządowych w zakresie profilaktyki przeciwdziałania uzależnieniom, ➤ liczba przeprowadzonych diagnoz, ➤ liczba finansowanych szkoleń; ➤ liczba ich uczestników; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Miasta Mława (wsparcie zadania; zlecenie zadań); ➤ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie; ➤ organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego/ stowarzyszenia; ➤ Dzienny Dom Senior+ w Mławie; ➤ Ośrodek Kuratorski w Mławie.

<p>alkoholowym, narkomanii, innym uzależnieniom oraz promocji zdrowia wolnego od nałogów i przemocy, w tym promocji zdrowia psychicznego, realizowanej poprzez:</p> <p>a. Zapewnienie mieszkańcom różnych form aktywności, w tym oferty readaptacyjnej, służącej powrotowi do współistnienia społecznego w trzeźwości. Zapewnienie działań niwelujących czynniki ryzyka w rodzinie i kształtujących kompetencje wychowawcze zmniejszając ryzyko wystąpienia uzależnień i przemocy.</p> <p>b. Zaktywizowanie czasu wolnego w szczególności dzieci i młodzieży promującego zdrowy styl życia, zwiększając czynniki chroniące, poprzez m.in. zajęcia sportowe w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych, w tym w ferie i wakacje.</p> <p>c. Zwiększenie oferty kierowanej dla dzieci i młodzieży nastawionej na wypoczynek letni, w tym obozy i półkolonie, w oparciu o program profilaktyczny, w tym m.in. przez wzmacnianie czynników chroniących przed uzależnieniami i promowanie zdrowego stylu życia.</p> <p>5. Edukacja kadr poprzez specjalistyczne szkolenia dla realizatorów Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.</p>		
<p>V CEL OPERACYJNY: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p>		
<p>Kierunki działań</p>	<p>Mierniki osiągnięcia celu</p>	<p>Realizatorzy</p>
<p>1. Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych.</p> <p>2. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy</p>	<p>➤ liczba przeprowadzonych kontroli/monitoringu punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży;</p>	<p>➤ Urząd Miasta Mława; ➤ Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie (współpraca z biegłymi sądowymi, Strażą Miejską, Komendą Powiatową Policji i innym instytucjami).</p>

<p>o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.</p> <p>3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.</p> <p>4. Inne działania podejmowane w zakresie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym wydawanie postanowień w sprawie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba interwencji; ➤ liczba spraw sądowych; ➤ liczba opinii wydanych z tytułu ubiegania się przedsiębiorców o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych; ➤ liczba innych działań. 	
---	---	--

4.3. Realizacja i monitoring Programu

Zadania Programu realizowane będą przez:

- 1) Urząd Miasta Mława (koordynator programu),
- 2) Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Mławie,
- 4) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mławie,
- 5) Miejski Dom Kultury w Mławie,
- 6) NZOZ Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w Mławie
- 7) Miasto Mława przez Urząd Miasta Mława we współpracy z:
Dziennym Domem Senior + w Mławie, szkołami prowadzonymi przez Miasto Mława, Ośrodkiem Kuratorskim w Mławie i innymi instytucjami, placówkami działalności leczniczej ,
- 8) Mławskie kluby sportowe, mławskie organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego / i inne stowarzyszenia
- 9) Inne jednostki organizacyjne Miasta Mława.

Zadania Programu będą realizowane poprzez:

- a) Zlecenie zadań innym wydziałom i miejskim jednostkom organizacyjnym – w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych;
- b) Zakupy i zlecenia zewnętrzne (konkursy ofert, zamówienia publiczne);
- c) Przekazanie dotacji,
- d) Wspieranie na podstawie porozumień działań z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi i placówkami,
- e) Realizatorzy Programu składają do koordynatora, tj. inspektora ds. polityki społecznej i senioralnej Urzędu Miasta Mława, sprawozdanie z realizacji zadań;
- f) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie składa corocznie Burmistrzowi Miasta Mława sprawozdanie z prac Komisji.
- g) Raport z wykonania Programu i efektów jego realizacji w danym roku Burmistrz Miasta Mława przedkłada Radzie Miasta Mława w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

4.4. Zasady finansowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na lata 2026-2029

- 1) Środki finansowe na realizację zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na lata 2026-2029 pochodzą z dochodów gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków w obrocie hurtowym pochodzących z opłat od napojów alkoholowych o pojemności nominalnej nie przekraczających 300 ml, które Gmina może przeznaczyć na zawarte w Programie zadania, o ile mają na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.
- 2) Realizacja zadań Programu finansowana będzie ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie Miasta Mława w latach 2026-2029 r.
- 3) Wydatki przewidziane na realizację zadań własnych gminy dotyczące działań profilaktyki określone w niniejszym programie, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ujmują się w planie budżetu Miasta Mława na rok 2026 zgodnie z klasyfikacją budżetową:

Dział 851 – Ochrona Zdrowia,

Rozdział 85153 – Przeciwdziałanie Narkomanii, w kwocie 13 000,00 zł.

Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi, w kwocie 987 000,00 zł.

- 4) Dysponentem środków jest Burmistrz Miasta Mława;
- 5) Zadania wynikające z powyższego programu realizowane będą na bieżąco przez cały rok. Realizatorami programu będą: Burmistrz Miasta Mława, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie oraz jednostki wymienione w punkcie IV. 4.3 Realizacja i Monitoring zawartym w niniejszym Programie.

V. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

5.1. Zadania MKRPA

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), w składzie zatwierdzonym Zarządzeniem Nr 205/2024 Burmistrza Miasta Mława z dnia 01 października 2024 r. w sprawie powołania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie.

Do zadań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- a) inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
- b) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego;
- c) opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z Uchwałą Rady Miasta Mława;
- d) kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych;
- e) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mławie pełni dyżury trzy razy w miesiącu, według harmonogramu ustalonego w oparciu o Regulamin prac Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz odbywa posiedzenia w pełnym składzie Komisji według potrzeb, nie częściej niż raz w miesiącu. Podczas tych posiedzeń członkowie Komisji omawiają sprawy merytoryczne, wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz sprawy bieżące i pilne. Członkowie Komisji uczestniczą w rozprawach sądowych (2-3 posiedzenia sądu w miesiącu) w procedurze wydania przez sąd postanowienia dotyczącego obowiązkowego leczenia z uzależnienia alkoholowego. Biorą udział we współpracy z Policją w kontroli punktów sprzedaży alkoholu, do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal) i w miejscu sprzedaży (gastronomia).

5.2. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej Komisją

Członkom Komisji za wykonywanie czynności wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) przysługuje miesięczne wynagrodzenie ustalone procentowo każdego roku od minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w Ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2023 r. poz. 1667 ze zm).

Na rok 2026 podstawą określenia wysokości wynagrodzenia jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2025 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2026 r. (Dz.U. z 2025 r. poz.1242)

Członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 30 % minimalnego wynagrodzenia, o którym była mowa wyżej.

Przewodniczącemu Komisji przysługuje wynagrodzenie miesięczne w wysokości 40 % minimalnego wynagrodzenia.

Wiceprzewodniczącemu i Sekretarzowi przysługuje wynagrodzenie w wysokości 35 % minimalnego wynagrodzenia za wykonywanie zadań wynikających z Regulaminu MKRPA .

Podstawą wypłaty wynagrodzenia członkom Komisji jest przedłożony przez Przewodniczącego Komisji Burmistrzowi Miasta Mława wykaz osób uprawnionych, z potwierdzeniem wykonania pracy przez poszczególnych członków Komisji w danym miesiącu.

Za nieobecność na dyżurze wyznaczonym zgodnie z harmonogramem, o którym mowa punkcie 5.1., bądź za nieobecność na posiedzeniu całej komisji, które planowane jest według potrzeb, nie częściej niż raz w miesiącu, potrąca się 50 % wartości przysługującego miesięcznego wynagrodzenia.

W związku z obowiązkowym udziałem w szkoleniu członków komisji, które dotyczy podniesienia kwalifikacji lub innym posiedzeniu wyjazdowym członków komisji poza stałe miejsce wykonywania pracy, tj. posiedzeń/ dyżurów, a także w związku z pozamiejscowym pełnieniem obowiązków służbowych przez członków komisji w charakterze oskarżyciela publicznego, należy się zwrot kosztów za delegację, w tym biletów wraz z naliczeniem innych kosztów należnych osobom z tytułu podróży służbowej.

Przyjmuje się w Programie, że wypłacana członkom Komisji kwota z tytułu, o którym mowa wyżej zostaje określona jako wysokość iloczynu faktycznie przejechanych kilometrów oraz obowiązującej w danym czasie stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu na podstawie aktualnego a danym czasie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie(Dz.U. 2023 poz. 2190 należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej) wraz ze zmianami i innymi kosztami podróży wynikającymi z tej samej podstawy prawnej.